

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ..... 03537
วันที่..... 28 พ.ค. 2551
เวลา..... 09:30 น.

ที่ ปช 0017/ 040

สำนักงาน ป.ป.ช.
ถนนพืชมงคล กทม. 10300

23 พฤษภาคม 2551

เรื่อง ขอสันนอรายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปี พ.ศ. 2547 พ.ศ. 2548 และ พ.ศ. 2549 ต่อวุฒิสภา

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำปี พ.ศ. 2547 จำนวน 250 เล่ม
  2. รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปี พ.ศ. 2548 จำนวน 250 เล่ม
  3. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำปี พ.ศ. 2549 จำนวน 250 เล่ม

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 250 (6) บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รายงานผลการตรวจสอบและผลการปฏิบัติหน้าที่พร้อมข้อสังเกตต่อวุฒิสภาทุกปี สำนักงาน ป.ป.ช. จึงขอสันนอรายงานตามสิ่งที่ส่งมาด้วยเพื่อโปรดนำเสนอวุฒิสภาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศราวุธ เมณะเศวด)

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.

สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์

โทร. 0 2280 0141

โทรสาร 0 2280 0140

กลุ่มงานติดตามผลการดำเนินงาน
รับที่..... 8, 51
วันที่..... 28, พ.ค., 51
เวลา..... 09:05 น.
สำนัก: สำนักผล-ตรวจ-สอบ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่..... 46, 51
วันที่..... 28 พ.ค. 2551
เวลา..... 09:06 น.
สำนักกำกับและตรวจสอบ

รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปี พ.ศ. 2548

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

Digital Object
National Assembly Library

รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของ
สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำปี พ.ศ. 2548

Digital Object
National Assembly Library

คำนำ

ด้วยเหตุที่ในปี พ.ศ. 2548 ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำให้ภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวียดปกติ กระทำคามผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำคามผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำคามผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และ การเสนอมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริต ตลอดจนการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องหยุดชะงัก แต่สำนักงาน ป.ป.ช. ในฐานะหน่วยงานธุรการและมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 105 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ยังคงปฏิบัติหน้าที่ในส่วนที่สามารถดำเนินการต่อไปได้เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ อาทิ การรับเรื่องกล่าวหาหรือเรียนเจ้าหน้าที่ของรัฐ การแสวงหาหรือรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นอันเกี่ยวข้องกับคดี การตรวจสอบเบื้องต้นว่าเรื่องกล่าวนั้นๆ เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้หรือไม่ การติดตามผลการดำเนินการทางวินัย การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการเรื่องร้ายวียดปกติ และการดำเนินโครงการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตในส่วนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้อนุมัติโครงการไปแล้ว และงานด้านวิชาการ เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อให้คณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และสภาร่างรัฐธรรมนูญได้รับทราบถึงผลการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในระหว่างที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ รายงานฉบับนี้จึงจะรายงานในส่วนที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการไป ตลอดจนการเตรียมความพร้อมของสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อมีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงาน ป.ป.ช. ก็สามารถดำเนินการสนับสนุนภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ทันที

สารบัญ

	หน้า
ด้านปราบปรามการทุจริต	7
ส่วนที่ 1 การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ	23
ส่วนที่ 2 การติดตามผลการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญา	23
ส่วนที่ 3 สถิติการดำเนินการรับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ	25
ด้านป้องกันการทุจริต	27
ส่วนที่ 1 การติดตามผลมาตรการการป้องกันการทุจริต	28
ส่วนที่ 2 การเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยม ในความซื่อสัตย์สุจริต	35
ด้านตรวจสอบทรัพย์สิน	41
ด้านบริหารจัดการองค์กร	45
ส่วนที่ 1 การพัฒนาบุคลากร	47
ส่วนที่ 2 งบประมาณ	48
ส่วนที่ 3 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์	49
ส่วนที่ 4 งานการต่างประเทศ	52
ส่วนที่ 5 ด้านวิชาการ	54
ส่วนที่ 6 ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	62
ส่วนที่ 7 ด้านการข่าว	63
ส่วนที่ 8 โครงการออกแบบและก่อสร้างที่ทำการสำนักงาน ป.ป.ช. แห่งใหม่	63
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	65
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ กรณีที่ไม่มีความผิด ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่	66

Digital Object
National Assembly Library

ด้านปราบปราม
การทุจริต

ด้านปราบปรามการทุจริต

การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ในการได้สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ซึ่งกระบวนการได้สวนข้อเท็จจริงมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการได้สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

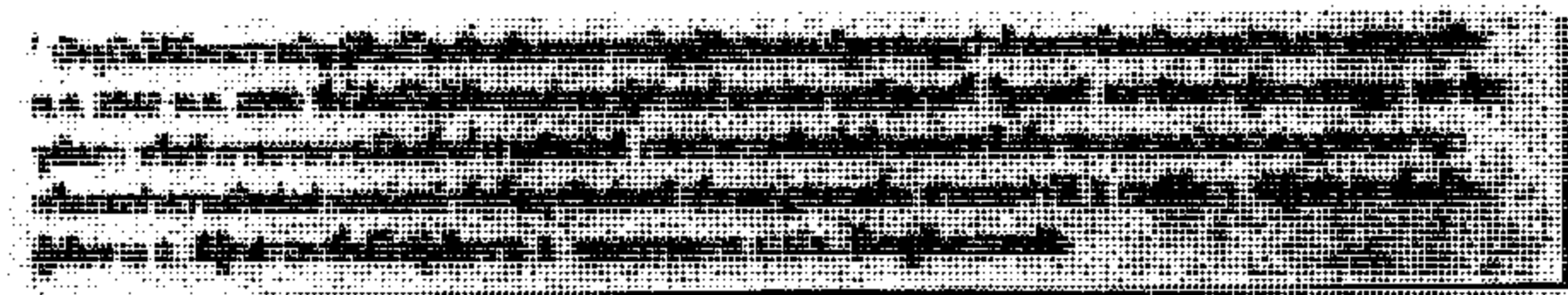
1. หลักในการพิจารณารับเรื่องของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประเด็นที่สำคัญ 2 ประการคือ เรื่องผู้ถูกกล่าวหาและการพิจารณาเรื่องกล่าวหา

1.1 ผู้ถูกกล่าวหา

(1) กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้ถูกกล่าวหา

การกล่าวหาเพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น มีหลักเกณฑ์ ดังนี้ คือ

ผู้กล่าวหา ต้องเป็นผู้เสียหายจากการกระทำอันเป็นเหตุให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

ข้อกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

การกล่าวหา ทำเป็นคำร้องระบุชื่อหรือตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหาข้อกล่าวหา และพฤติการณ์ความเสียหายที่ได้รับ หรือพยานหลักฐานที่ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนต่อไปได้ โดยผู้เสียหายต้องระบุชื่อที่อยู่และลงลายมือชื่อไว้ด้วย

(2) กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นผู้ถูกกล่าวหา

ผู้กล่าวหา เป็นผู้ใดก็ได้ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้เสียหาย หรืออาจเป็นบัตรสนเท่ห์ ซึ่งระบุพยานหลักฐานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการได้ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดกระทำความผิด

ข้อกล่าวหา ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

การกล่าวหา ทำเป็นหนังสือระบุพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดหรือพยานหลักฐาน ชื่อหรือตำแหน่งผู้ถูกกล่าวหา ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา ทั้งนี้ผู้กล่าวหาต้องลงลายมือชื่อของตนด้วย และต้องกล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปี

1.2 การพิจารณาเรื่องกล่าวหา

(1) เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่

เรื่องที่เข้าสู่สำนักงาน ป.ป.ช. และอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้ มีกรณีดังต่อไปนี้

- ประธานวุฒิสภาส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง เนื่องจากได้มีการร้องขอให้วุฒิสภามีมติถอดถอนบุคคล เช่น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงซึ่งได้แก่ ข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งตั้งแต่อธิบดีขึ้นไป เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้แก่ บุคคลที่มีตำแหน่งสำคัญ เช่น ประธานศาลฎีกา ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นต้น

- ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินคดีอาญากับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ในกรณีร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

- มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ

- มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองร่ำรวยผิดปกติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม²

(2) เรื่องที่ไม่ได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ หรือไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณา

- ไม่ได้กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

- ไม่ใช่เรื่องกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

- เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วและไม่มีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งเป็นสาระสำคัญแห่งคดี

- เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล หรือที่ศาลพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(3) เรื่องที่คณะกรรมการอาจไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณา

- บัตรสนเท่ห์ ซึ่งไม่ระบุพยานชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

- เรื่องที่ล่วงเลยมาเกินห้าปี นับแต่วันเกิดเหตุและไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป

2. การไต่สวนข้อเท็จจริง

เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป ดังนี้

2.1 การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนกล่าวคือ นอกจากกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเองแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงแทนก็ได้

² ปัจจุบันได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2550 ซึ่งได้แก้ไขให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในกรณีที่มีผู้กล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่นร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่นได้

คณะกรรมการไต่สวนประกอบด้วย

- กรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานอนุกรรมการ
- พนักงานเจ้าหน้าที่
- ผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

คณะกรรมการไต่สวนมีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยาน หลักฐานเพื่อทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิด โดยกฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการไต่สวน มีอำนาจดำเนินการ ดังนี้ คือ

อำนาจในการปฏิบัติหน้าที่ (ไต่สวน)

(1) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ เรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง

(2) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง

(3) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน ดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่การไต่สวนข้อเท็จจริงหรือวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

อำนาจในการดำเนินคดีอาญา

(1) แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษ

(2) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อให้มีการจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดหรือเป็น ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติว่า ข้อกล่าวหาไม่มูล เพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินการต่อไป

2.2 ข้อพิจารณาในการแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน

กฎหมายกำหนดให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะและระดับของตำแหน่งและการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร

2.3 การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดได้แก่ ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. 2547 ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับขั้นตอนการไต่สวนและมีหลักประกันในการให้ความเป็นธรรมกับผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาในกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังนี้

ในการไต่สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากจะต้องพิจารณาว่าเรื่องกล่าวนั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้หรือไม่ หรือเป็นเรื่องที่กฎหมายบัญญัติห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงหรือไม่อย่างไรแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังต้องพิจารณาและคำนึงถึงหลักการให้ความเป็นธรรมกับผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นหลักการที่สำคัญตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยเฉพาะได้บัญญัติรองรับไว้ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลผู้มีส่วนได้เสียเป็นอนุกรรมการไต่สวน

การไต่สวนข้อเท็จจริงเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีมีผู้กล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวรมิตปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 หมวด 4 การไต่สวนข้อเท็จจริง³ ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการไต่สวนเองหรือจะแต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการแทนก็ได้ โดยกำหนดองค์ประกอบอันเป็นสาระสำคัญของคณะอนุกรรมการไต่สวนไว้ในมาตรา 45 ให้คณะอนุกรรมการไต่สวนประกอบด้วยกรรมการ ป.ป.ช. หนึ่งคน พนักงานเจ้าหน้าที่และหรือผู้ทรงคุณวุฒิตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด มีหน้าที่แสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิด และการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. คำนึงถึงความเหมาะสมกับฐานะและระดับของตำแหน่งและการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหาตามสมควร สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ทั้งนี้ มาตรา 46 บัญญัติห้ามมิให้แต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้เป็นอนุกรรมการไต่สวน

1. รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหามาก่อน
2. มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ถูกกล่าวหา
3. มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

³ "การไต่สวนข้อเท็จจริง" ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. 2547 หมายความว่า การแสวงหาและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและมูลความผิดหรือเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงและพิสูจน์ความร้ายวรมิตปกติ

4. เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา
5. มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีเหตุดังกล่าวเป็นอนุกรรมการไต่สวนให้อนุกรรมการผู้นั้นแจ้งต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. โดยเร็ว ระหว่างนั้นห้ามมิให้อนุกรรมการ ผู้นั้นยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการไต่สวนและให้ใช้บังคับในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านว่าอนุกรรมการผู้ใดมีเหตุต้องห้ามดังกล่าวด้วย ส่วนการยื่นคำคัดค้าน การพิจารณา คำคัดค้าน และการแต่งตั้งบุคคลเป็นอนุกรรมการไต่สวนแทนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(2) การแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

ระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. 2547 ข้อ 7 กำหนดว่า “เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องใดแล้ว ให้ประธานอนุกรรมการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ” และข้อ 9 กำหนดว่า “ในการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ จะให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ หรือจะส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือตามหลักฐานที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนแล้ว”

(3) การยื่นและพิจารณาคำคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวน

การยื่นและการพิจารณาคำคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวน ผู้คัดค้านต้องทำคำคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อประธานกรรมการ ป.ป.ช. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนหรือวันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน⁴ โดยแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในคำคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร ในกรณีนี้ ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งสำเนาคำคัดค้านให้ประธานอนุกรรมการไต่สวนทราบและรวบรวมไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง แล้วให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. เสนอคำคัดค้านให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา โดยระหว่างนั้นห้ามมิให้อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะอนุกรรมการไต่สวน จนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติยกคำคัดค้าน

⁴ เหตุคัดค้านผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไต่สวน ตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการไต่สวน พ.ศ. 2547 ข้อ 11 มี 5 ประการคือ 1. รู้เห็นเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหามาก่อน 2. มีส่วนได้เสียในเรื่องกล่าวหา 3. มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา 4. เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดานหรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา 5. มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ซึ่งในการพิจารณาคำคัดค้านนั้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยว่าเหตุแห่งการคัดค้านเป็นไปตามที่ผู้คัดค้านได้กล่าวอ้างหรือไม่ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีได้เป็นไปตามคำคัดค้านและมีเหตุผลสมควรที่จะให้อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติยกคำคัดค้านนั้นเสีย แล้วแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ และให้มติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ให้ยกคำคัดค้านถือเป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคำคัดค้านฟังขึ้นหรือมีเหตุผลเพียงพอที่จะฟังได้ว่า หากให้อนุกรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปอาจทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ได้ความจริงและความยุติธรรม ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำสั่งให้อนุกรรมการผู้นั้นพ้นจากการเป็นอนุกรรมการไต่สวนในเรื่องนั้นแล้วแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบ และการพ้นจากการเป็นอนุกรรมการ ไม่กระทบถึงการไต่สวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

(4) การแจ้งข้อกล่าวหา

เมื่อคณะอนุกรรมการไต่สวนแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานต่างๆ เพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดเสร็จแล้วเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนว่าข้อกล่าวหาเป็นมูล ให้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบและแจ้งข้อกล่าวหาโดยจัดทำเป็นบันทึกตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับและเก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน⁵

(5) การชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาและการให้สิทธิผู้ถูกกล่าวหานำพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าฟังการชี้แจงแก่ข้อกล่าวหา

ในการชี้แจงแก่ข้อกล่าวหา ได้ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาและนำสืบแก่ข้อกล่าวหาภายในเวลาอันสมควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ และผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินำพยานหลักฐานหรือบุคคลที่ไว้วางใจเข้าฟังการชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้ ทั้งนี้ พยานหลักฐานหรือบุคคลที่ไว้วางใจต้องมีชื่อพยานในเรื่องที่กล่าวหาขึ้นในการนำสืบแก่ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเองหรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะอนุกรรมการไต่สวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้ ทั้งนี้ หากคณะอนุกรรมการไต่สวนเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรมจะขยายเวลาชี้แจงแก่ข้อกล่าวหาหรือนำสืบแก่ข้อกล่าวหาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้ และในกรณีที่คณะอนุกรรมการไต่สวนเห็นว่าพยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างไม่เกี่ยวกับประเด็นที่กล่าวหาหรือเป็นการประวิงให้ชักช้า คณะอนุกรรมการไต่สวนจะไม่ทำการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้⁶

(6) การพิจารณาอนุมัติว่าข้อกล่าวหา มีมูลหรือไม่

เมื่อคณะอนุกรรมการไต่สวนได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามที่มีการกล่าวหา และที่ผู้ถูกกล่าวหานำมาใช้อ้างหรือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเพียงพอแล้ว ให้คณะอนุกรรมการไต่สวนประชุมเพื่อพิจารณาซึ่งนำนักพยานหลักฐานแล้วลงมติว่าข้อกล่าวหา มีมูลหรือไม่ แล้วให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงดังกล่าวเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาและมีมติวินิจฉัยว่าข้อกล่าวหา มีมูลหรือไม่ หากมีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหา นั้นเป็นอันตกไป แต่ถ้าหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วมีมติว่าข้อกล่าวหา มีมูลให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 56 ต่อไป⁷

การดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาหลังจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหา มีมูลความผิด

1. ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลและข้อกล่าวหา นั้นเป็นเรื่องที่ประธานวุฒิสภาส่งมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริง เนื่องจากได้มีการเข้าชื่อร้องขอเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่ง หรือเป็นกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำร้อง เพื่อดำเนินคดีอาญากับผู้กล่าวหา ซึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติดังกล่าว ผู้ถูกกล่าวหาจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้จนกว่าวุฒิสภามีมติ หรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะมีคำพิพากษา

ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและความเห็นไปยังประธานวุฒิสภา เพื่อพิจารณาดูถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาออกจากตำแหน่ง และส่งให้อัยการสูงสุดดำเนินคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกรณีผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญา หรือร้ายแรงผิดปกติ

⁷ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 56 "ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูล ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานตามมาตรา 54 วรรคสอง และเอกสารที่มีอยู่หรือมีที่ควรเห็นโดยสังเขป"

(1) ประธานวุฒิสภา ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตาม มาตรา 43 (1) หรือเรื่องที่ถูกยื่นคำร้องขอตาม มาตรา 43 (2) ปัจจุบันความผิดถูกยกเลิกโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พ.ศ. 2550 โดยแก้ไขเป็น ประธานวุฒิสภา ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตาม มาตรา 43 (1) หรือ (2)

(2) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร้ายแรงผิดปกติและผู้ถูกกล่าวหาเป็นบุคคลตาม มาตรา 58 เว้นแต่ อัยการสูงสุด หรือเป็นข้าราชการการเมืองยื่นนอกเหนือจากบุคคลตาม มาตรา 58 (1) และ (2)

(3) อัยการสูงสุด ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดอาญาหรือร้ายแรงผิดปกติและผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในระดับสูง

(4) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหา ถ้าผลการไต่สวนข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีมูลความผิดทางวินัย หรือมีมูลความผิดต้องให้พ้นจากตำแหน่ง และผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าข้อกล่าวหาใดที่ประธานวุฒิสภาส่งมาตาม มาตรา 43 (1) เป็นเรื่องสำคัญ จะแยกทำรายงานเฉพาะข้อกล่าวหา นั้นส่งไปให้วุฒิสภามีมติพิจารณาก่อนก็ได้

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าพยานหลักฐานยังไม่สมบูรณ์และแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ คณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดจะแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แต่ถ้าหากหาข้อยุติไม่ได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเอง หรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทน

2. กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ทางวินัย ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาโทษทางวินัยหรือพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่ง โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก

การปฏิบัติเมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนได้รับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติให้ดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา

(1) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น

(2) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก

(3) ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย

กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่มีกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับวินัยให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(4) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนพิจารณาโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และส่งสำเนาคำสั่งลงโทษให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง

(5) ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนละเลยไม่ดำเนินการตาม (3) และ (4) กฎหมายให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนกระทำความผิดวินัย

(6) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่ดำเนินการทางวินัย หรือการดำเนินการทางวินัยไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอความเห็นไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เห็นสมควร หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งองค์กรกลางบริหารงานบุคคลให้ดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสมก็ได้

(7) ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติมีสิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีคำสั่งลงโทษ

ทางอาญา ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุด เพื่อฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

ในกรณีที่อัยการสูงสุดเห็นว่าพยานหลักฐานยังไม่สมบูรณ์และแจ้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอัยการสูงสุดจะแต่งตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้สมบูรณ์ แต่ถ้าหากหาข้อยุติไม่ได้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจฟ้องคดีเองหรือแต่งตั้งทนายความให้ฟ้องคดีแทน

ทางแพ่ง ในกรณีมีมูลว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวียดปกติ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งมีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

แผนผังภาพรวมขั้นตอนการได้ส่วนข้อเท็จจริง

ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

เรื่องขอให้ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่งผู้เป็นความผิดกล่าวหาเป็นเหตุให้ความเสียหายแก่บ้านเมืองหรือราชการแผ่นดิน กระทำหรือละเลยหน้าที่ของหน้าที่ กระทำความผิดต่ออำนาจหน้าที่การราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่การตุลาการ

ม.44,ม.66,ม.84,ม.85,ม.86,ม.87,ม.88,ม.89

คณะกรรมการ ป.ป.ช.

ได้ส่วนหนึ่ง

ม.43

แต่งตั้งคณะกรรมการได้ส่วน

ม.43

แต่งตั้งพนักงานได้ส่วน

ประกาศ คปค. 31 ข้อ 5

ส่งหน่วยงานอื่น

ประกาศ คปค. 31 ข้อ 6

ข้อกล่าวหาไม่ผิด

ม.53

มติคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ม.50,ม.53

ข้อกล่าวหาผิด

ม.53

ให้ข้อกล่าวหาตกไป

มีความผิดทางวินัย

ม.91(1)

ส่งหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ม.92

มีความผิดอาญา

ม.91(2)

ส่งหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ม.97

ร่วมผิดปกติ

ม.80

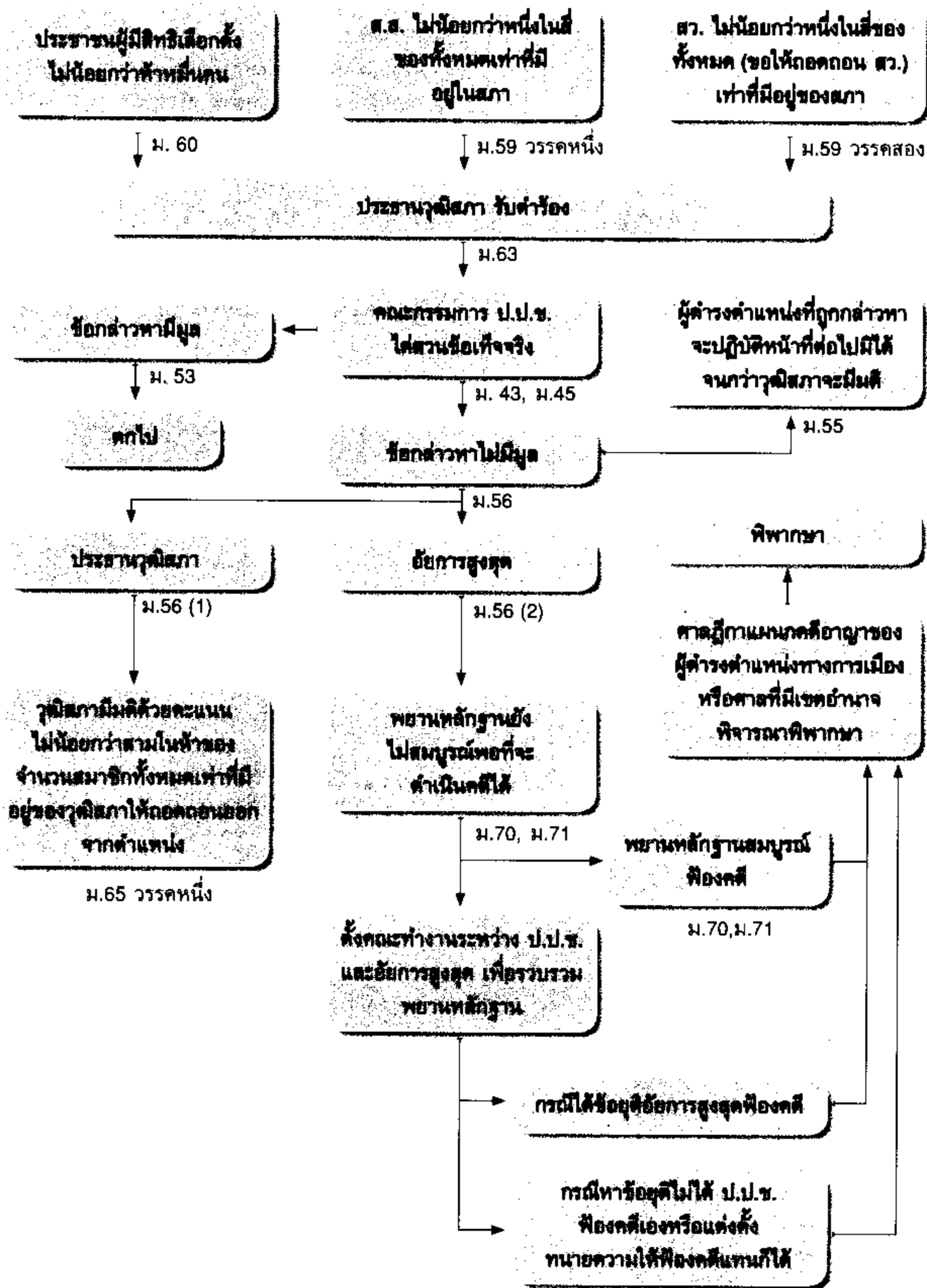
ส่งหน่วยงานอื่นให้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ม.80,ม.81

หมายเหตุ : ส่งหน่วยงานอื่นหมายความว่า ส่งให้ต้นสังกัดของผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ หรือส่งให้คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือส่งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

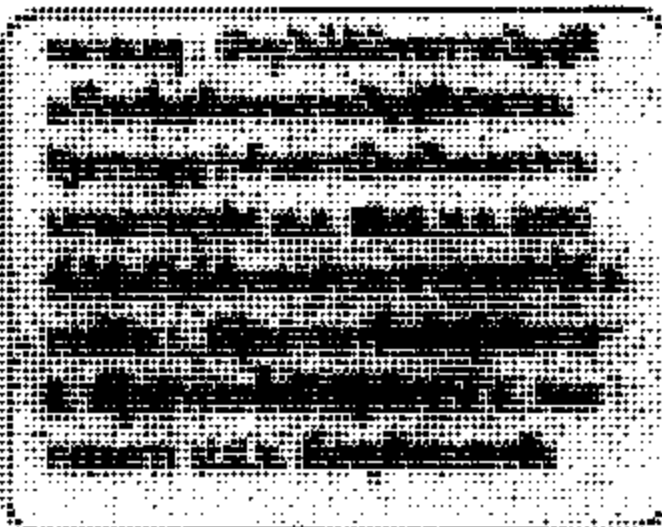
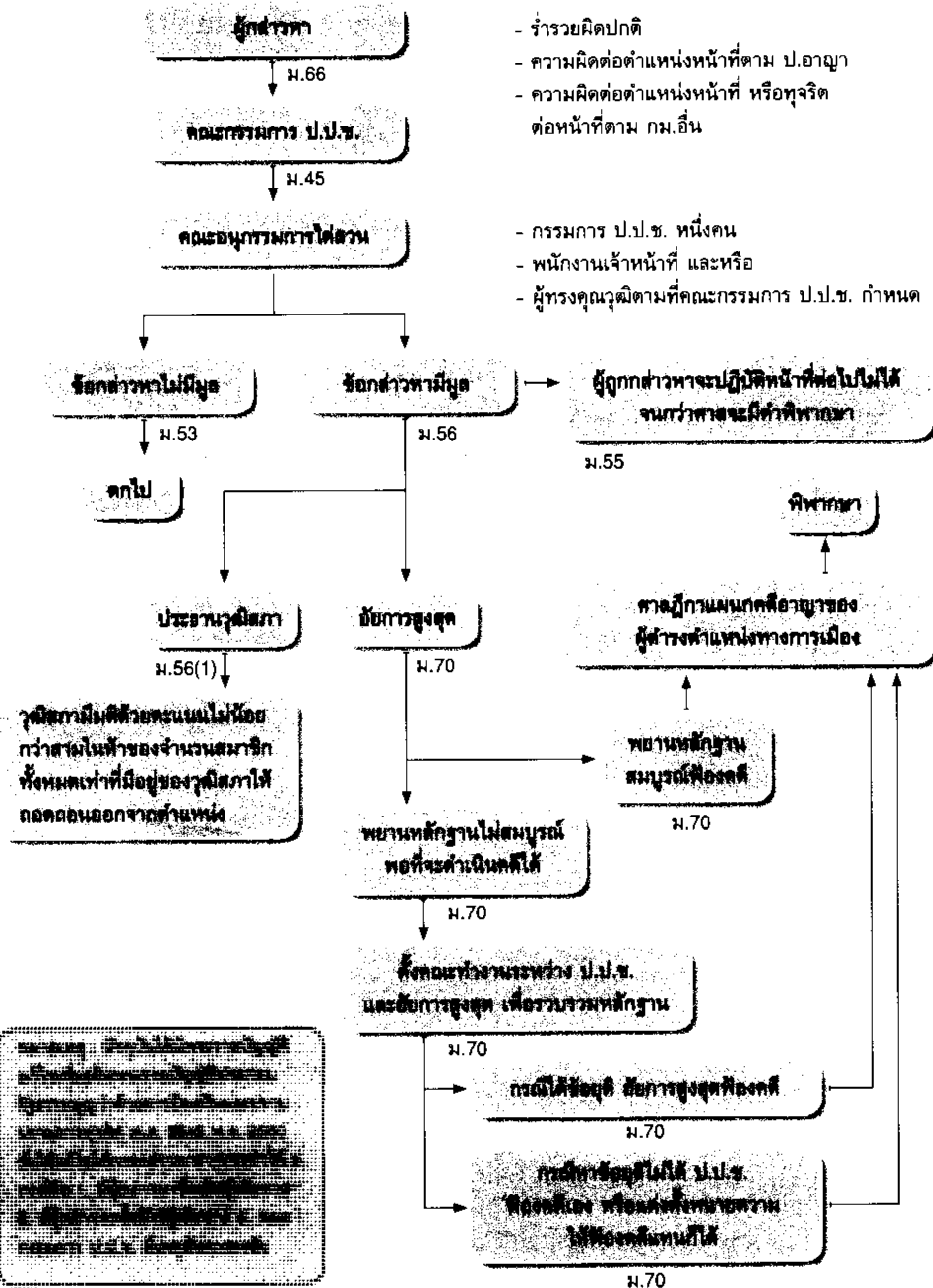

การถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

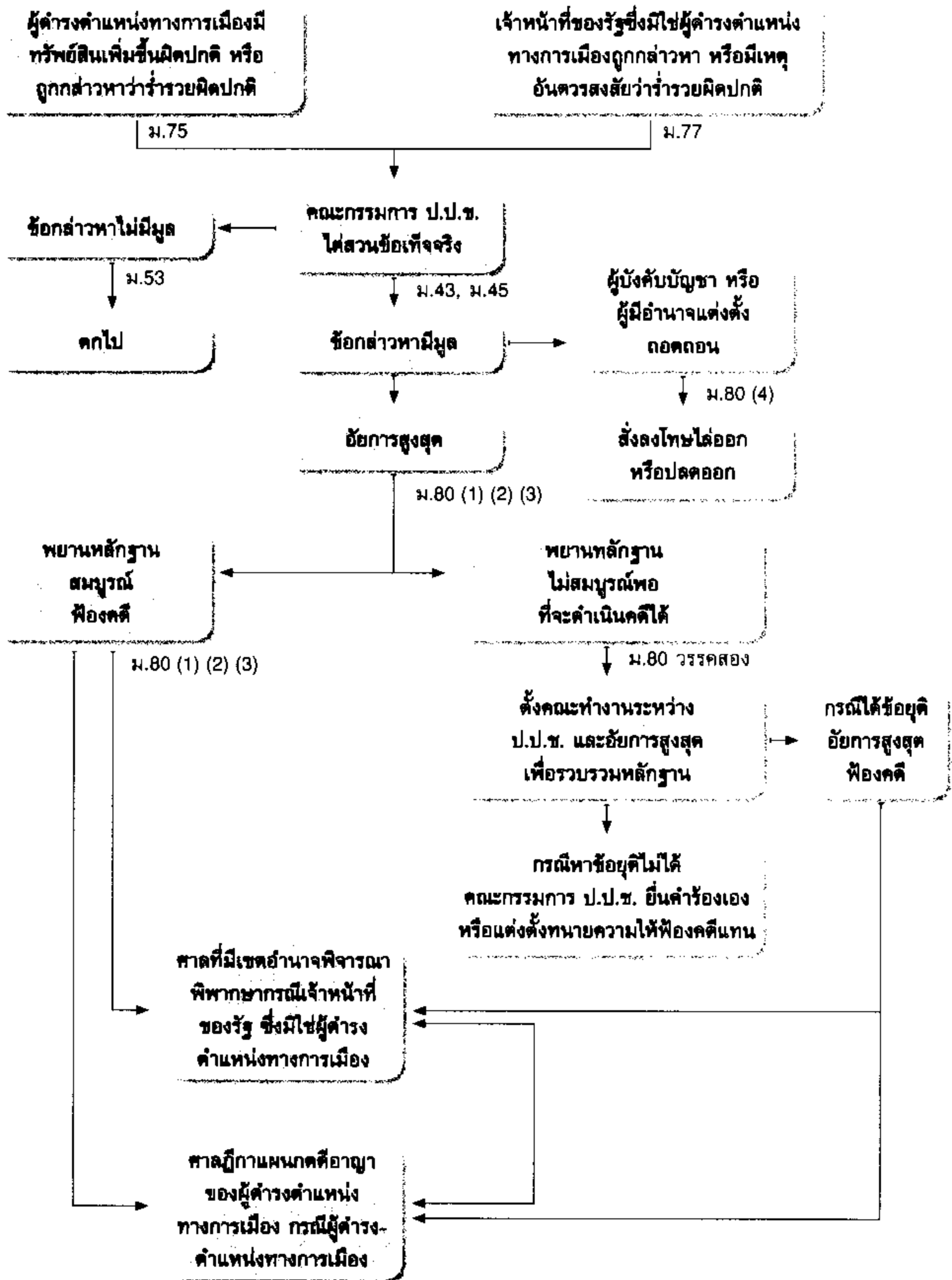

การดำเนินคดีอาญาต่อผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

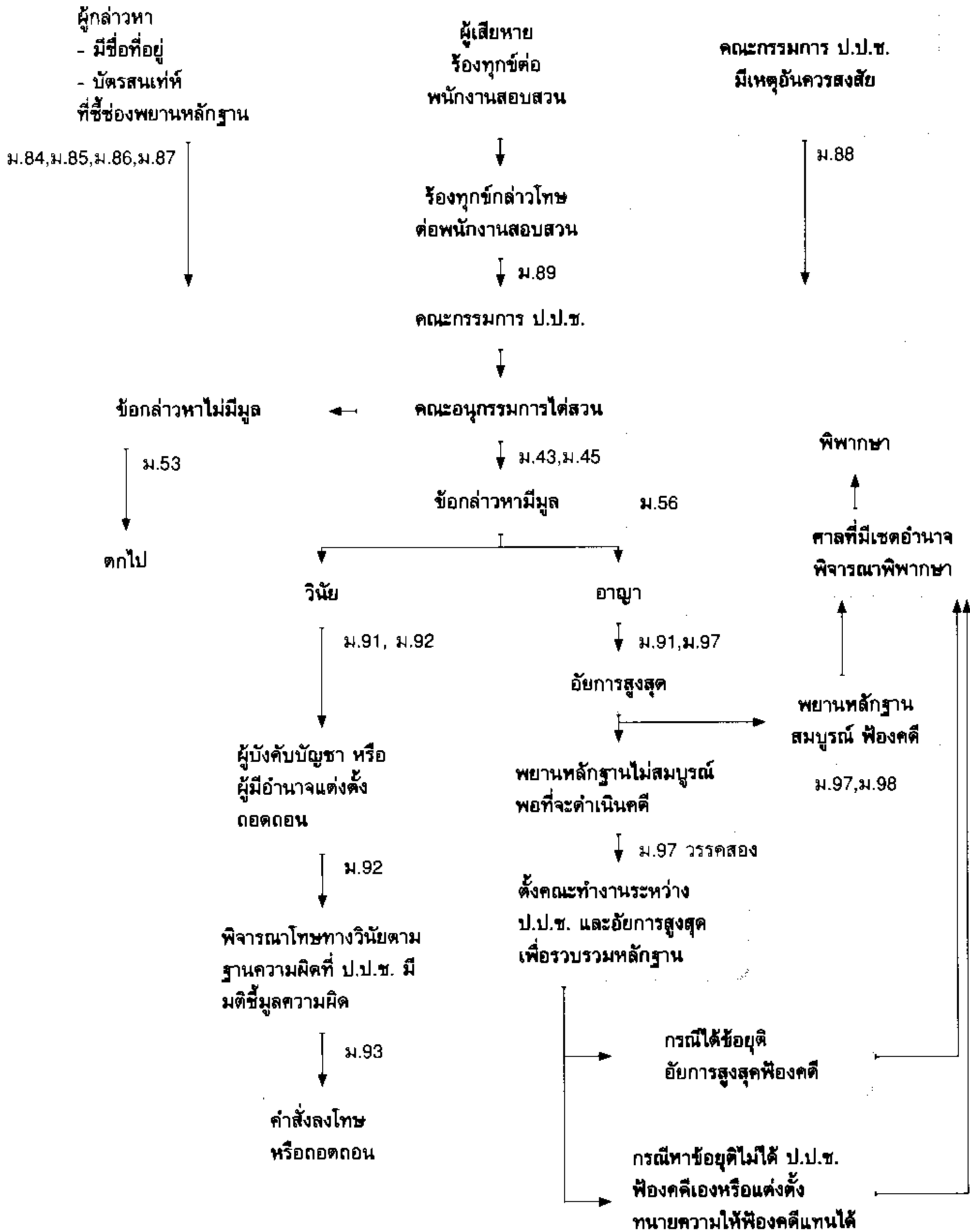

การดำเนินคดีร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน

การดำเนินการทางวินัยและอาญาต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

การดำเนินงานด้านปราบปรามการทุจริตในปี พ.ศ. 2548 ปราบปรามดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1. รับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนทั้งสิ้น 9,190 เรื่อง ดังนี้
  - 1.1 เรื่องกล่าวหาที่ค้างดำเนินการหรือยกมาจากปี พ.ศ. 2547 จำนวน 7,147 เรื่อง
  - 1.2 เรื่องกล่าวหาที่รับเข้ามาใหม่ในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 2,043 เรื่อง
2. เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ระหว่างการแสวงหาหรือรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น จำนวน 4,172 เรื่อง
3. สรุปสำนวนคดีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว จำนวน 1,388 เรื่อง
4. สรุปสำนวนคดีเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาให้ข้อกล่าวหาตกไปไม่รับหรือยกขึ้นพิจารณา และส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนเนื่องจากมิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน 2,555 เรื่อง
5. สรุปเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนข้อเท็จจริง จำนวน 1,075 เรื่อง

ส่วนที่ 2 การติดตามผลการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญา

ในปี พ.ศ. 2548 สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ติดตามผลการดำเนินการทางวินัยและการดำเนินคดีอาญา ปราบปราม ดังนี้

การดำเนินการทางวินัย

1. การสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเป็นไปตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติแล้ว จำนวน 191 ราย
2. ดันสังกัดของผู้ถูกกล่าวหาที่ยังไม่แจ้งผลการสั่งลงโทษ จำนวน 2 ราย
3. สรุปรายงานการลงโทษเพื่อเตรียมเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน 84 ราย

การดำเนินคดีอาญา

1. ตั้งคณะทำงานร่วมกรณีอัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีอาญาได้ จำนวน 3 ราย

2. อัยการสูงสุดเห็นว่าสำนวนสมบูรณ์ พอที่จะดำเนินคดีอาญาได้แล้ว จำนวน	73	ราย
3. แจ้งผู้ถูกกล่าวหาให้ไปรายงานตัวต่ออัยการสูงสุด จำนวน	64	ราย
4. ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกหมายจับกุม ผู้ถูกกล่าวหา กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่ไปรายงานตัวต่ออัยการสูงสุด จำนวน	84	ราย
5. ส่งหมายจับกุมผู้ถูกกล่าวหาให้ตำรวจ จำนวน	10	ราย
6. จับกุมผู้ถูกกล่าวหาและส่งตัวให้อัยการสูงสุด เพื่อดำเนินคดีอาญาได้แล้ว จำนวน	1	ราย
7. การดำเนินการในชั้นศาล		
7.1 อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำนวน	41	ราย
7.2 ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษ จำนวน	22	ราย
7.3 ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง จำนวน	13	ราย
7.4 อยู่ระหว่างอุทธรณ์ จำนวน	12	ราย
7.5 อยู่ระหว่างฎีกา จำนวน	4	ราย

ส่วนที่ 3 สถิติการดำเนินการรับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ

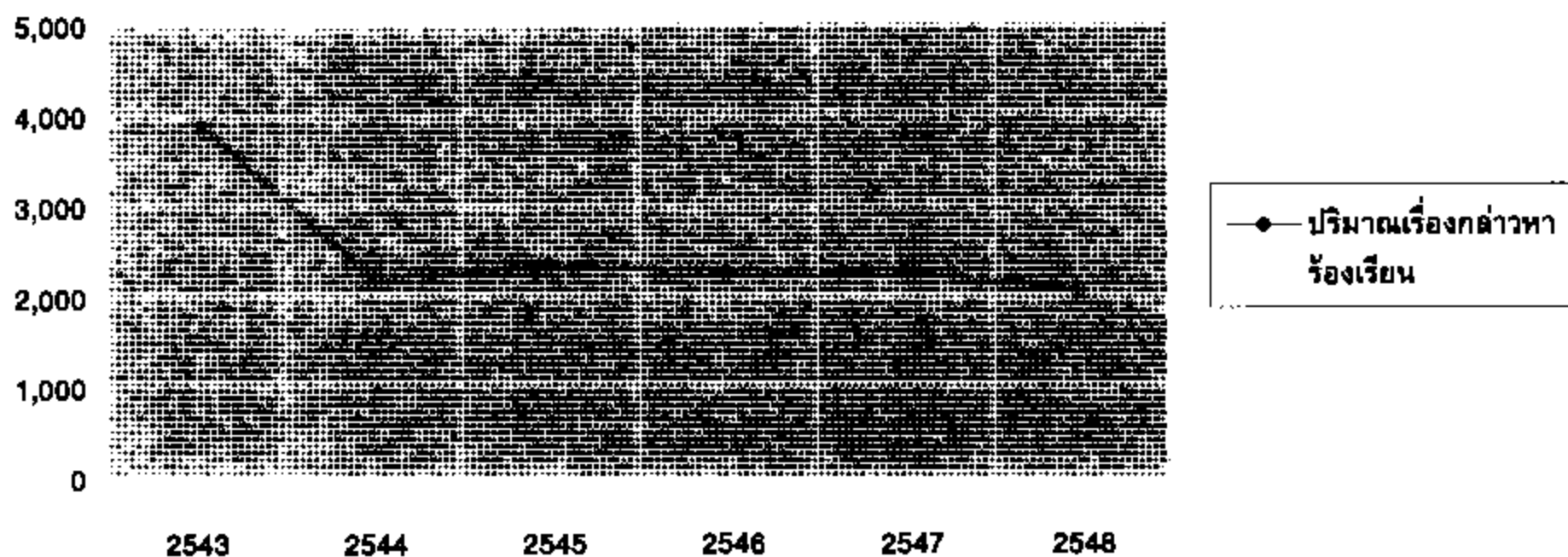
ตารางที่ 1 แสดงสถิติเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐประจำปี พ.ศ. 2548

ประเภท	รับ			เสร็จ				คงเหลือ
	ยกมา	ใหม่	รวม	ตกไป	ไม่รับ/ยก	ชี้มูล	รวม	
1. เรื่องรับโอนตามมาตรา 128	266	0	266	0	0	0	0	266
2. เรื่องขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 58	3	0	3	0	0	0	0	3
3. เรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ	25	5	30	0	0	0	0	30
4. เรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวณผิดปกติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองร้ายวณผิดปกติ	45	8	53	0	0	0	0	53
5. เรื่องกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม	3,124	762	3,886	0	0	0	0	3,886
6. เรื่องที่พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ตามมาตรา 89	2,968	1,159	4,127	0	0	0	0	4,127
7. เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542	716	109	825	0	0	0	0	109
ผลรวม	7,147	2,043	9,190	0	0	0	0	9,190

ตารางที่ 2 แสดงสถิติเปรียบเทียบเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ระหว่างปี พ.ศ. 2543 - 2548

ประเภทเรื่อง	ปี พ.ศ. (หน่วย : เรื่อง)					
	2543	2544	2545	2546	2547	2548
1. เรื่องรับโอนจาก ป.ป.ป. ตามมาตรา 128	2,086	0	0	0	0	0
2. เรื่องที่ประธานวุฒิสภาส่งมา (ขอให้ถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งตาม มาตรา 58)	3	0	9	1	3	0
3. เรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทุจริตต่อหน้าที่ หรือ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่	26	13	11	11	9	5
4. เรื่องกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ ของรัฐร่ำรวย ผิดปกติ	12	33	32	46	12	8
5. เรื่องกล่าวหา หรือเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่	970	1,110	1,089	1,076	1,090	762
6. เรื่องที่พนักงานสอบสวนส่งเรื่องให้ตามมาตรา 89	603	841	929	957	1,022	1,159
7. เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. ว่าด้วย ความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542	176	182	267	194	155	109
รวม	3,876	2,179	2,337	2,285	2,291	2,043

ค ำ น อ ้ อ ง ก ัน
ก ำ ร พ ุ จ ี ร ี ต

ด้านป้องกันการทุจริต

ในการป้องกันการทุจริต พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 19 (8) และ (10) บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่เสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการหรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐเพื่อ ป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อ ตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ตลอดจนดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับ ความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ปี พ.ศ. 2548 ในขณะที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการ ในส่วนที่สามารถกระทำได้ อาทิ การติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ และการเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งการ ดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตปรากฏผล ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การติดตามผลมาตรการป้องกันการทุจริต

1. การติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง “มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติ มิชอบเกี่ยวกับรถบรรทุกน้ำหนักเกิน”

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2529 และวันที่ 14 พฤษภาคม 2539 เรื่อง “มาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับรถบรรทุก น้ำหนักเกิน” ซึ่งเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวง ราชการ (ป.ป.ป.) ในขณะนั้น ให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) เร่งรัดดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการที่ กำหนด รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในมาตรการดังกล่าวทั้งมาตรการระยะสั้นและระยะยาวอย่างจริงจัง แต่จาก ผลการติดตามปรากฏว่า นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อปี 2529 จนถึงปี 2545 กรมทางหลวงยังมิได้ปฏิบัติตาม มติคณะรัฐมนตรีอย่างจริงจัง หรือดำเนินการอย่างใดตามมาตรการให้เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นการ

จัดสร้างด้านข้างน้ำหนัถาวร และการนำเครื่องซึ่งที่มีประสิทธิภาพมาใช้ รวมทั้งการให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดตั้งด้านข้างน้ำหนักและรับผิดชอบในการซึ่ง น้ำหนักรถบรรทุกแทนเจ้าหน้าที่ของทางราชการ โดยกรมทางหลวงจะอ้างว่าไม่สามารถดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีได้เนื่องจากไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณ ทั้งที่ในแต่ละปีกรมทางหลวงจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากในการซ่อมบำรุงถนนที่ชำรุดเสียหายอันเนื่องมาจากรถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการแก้ไขปัญหที่ปลายเหตุทำให้รัฐต้องสูญเสียงบประมาณในส่วนนี้ไปเป็นจำนวนมาก และยังคงจะต้องสูญเสียในลักษณะเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ถ้ายังไม่มี การป้องกันปัญหาการรถบรรทุกน้ำหนักเกินที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น กรมทางหลวงควรจัดสรรงบประมาณในส่วนที่เป็นงบประมาณบางส่วนหนึ่งไปใช้สำหรับจัดตั้งด้านข้างน้ำหนัถาวรจัดหาเครื่องซึ่งน้ำหนักแบบถาวรและแบบเคลื่อนที่ที่มีเครื่องบันทึกหลักฐานอัตโนมัติให้เพียงพอ สามารถป้องกันและควบคุมรถบรรทุกมิให้บรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถประหยัดงบประมาณในส่วนที่จะต้องนำมาใช้ในการซ่อมบำรุงถนนได้มากกว่างบประมาณที่จัดสรรไปใช้ในการจัดตั้งด้าน และจัดหาเครื่องซึ่งน้ำหนักหลายเท่าตัว และถ้าหากกรมทางหลวงพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่สามารถดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีกรณีนี้ได้ สมควรที่จะนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทบทวนมติคณะรัฐมนตรีกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติ ตามได้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าการที่กระทรวงคมนาคม (กรม ทางหลวง) ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวทำให้เกิดความเสียหายกับทางราชการที่เกิดจากรถบรรทุกน้ำหนักเกินจนเป็นความเคยชิน และก่อให้เกิดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพราะยังไม่มีด้านข้างน้ำหนัถาวรและเครื่องซึ่งที่ใช้สำหรับตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุกได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบความเป็นมาและข้อเท็จจริงที่ได้จากผลการดำเนินการติดตามมาตรการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบเกี่ยวกับรถบรรทุกน้ำหนักเกินของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพิจารณาเร่งรัดให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการโดยเร่งด่วนต่อไป

ในการประชุมคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายโครงสร้างพื้นฐาน) ครั้งที่ 6/2546 วันที่ 12 พฤศจิกายน 2546 ซึ่งนายนิกร จำนง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมในขณะนั้นปฏิบัติหน้าที่ประธานกรรมการ พิจารณาแล้วมีประเด็นอภิปรายและมีมติ ดังนี้

1.1 ประเด็นอภิปราย

(1) รถบรรทุกน้ำหนักเกินเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการมีผลกระทบต่อราคาสินค้า ค่าขนส่ง และถนนหลวงได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากสำนักงาน ป.ป.ช. ยืนยันว่ายังไม่มี การดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นการจัดสร้างด้านข้างน้ำหนัถาวรให้ครอบคลุมโครงข่ายที่เหมาะสม และการจัดหาเครื่องซึ่งแบบเคลื่อนที่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่กระทรวงคมนาคมชี้แจงว่าได้ดำเนินการไปแล้วบางส่วน และการที่ไม่สามารถดำเนินการตามมาตรการให้ครบถ้วนได้ก็เพราะมีข้อจำกัดด้านงบประมาณสนับสนุน ประกอบกับขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับระยะเวลาในการ ตรวจสอบติดตามการดำเนินการและระบบการตรวจสอบตามมาตรการดังกล่าวของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงสมควรให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินการตามมาตรการให้ชัดเจน ทั้งด้านวิธีการดำเนินการ จำนวน และรูปแบบของเครื่องซึ่งน้ำหนัก อาทิ เครื่องซึ่ง น้ำหนักแบบเคลื่อนที่ และด้านข้างน้ำหนัถาวร เป็นต้น และงบประมาณ

ดำเนินการ รวมถึงมาตรการป้องกันการทุจริต ข้อมูลรายละเอียดความเสียหายของถนนที่เกิดจากปัญหาการบรรทุกน้ำหนักเกิน สถิติการจับกุม ค่าปรับ และการวางระบบและวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานทุกฝ่าย ทั้งกรมทางหลวง กรมการขนส่งทางบก และกองตำรวจทางหลวง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการอนุมัติงบประมาณสำหรับดำเนินการตามมาตรการอย่างบูรณาการให้เกิดผลในทางปฏิบัติสามารถป้องกันการทุจริต และประหยัดงบประมาณในการซ่อมแซมถนนที่เสียหายต่อไป

(2) สำหรับการให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักถาวรและรับผิดชอบดำเนินการชั่งน้ำหนักรถบรรทุกแทนเจ้าหน้าที่ อาจจะไม่สามารถช่วยแก้ไขปัญหาค่าได้ เนื่องจากอาจก่อให้เกิดการทุจริตในภาคเอกชนแทน นอกจากนี้เอกชนไม่มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายทำให้ยังคงต้องมีเจ้าหน้าที่เข้าร่วมในการดำเนินการ

1.2 มติคณะกรรมการก้านกรองฯ

เห็นควรรับทราบความเป็นมาและข้อเท็จจริงจากผลการติดตามมาตรการป้องกันการทุจริตและประพดติมิชอบเกี่ยวกับรถบรรทุกน้ำหนักเกิน และเห็นควรเร่งรัดให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ดำเนินการตามมาตรการที่สำนักงาน ป.ป.ช. เสนอ และให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) รับความเห็นและข้อสังเกตในประเด็นอภิปรายข้อ 1.1 (1) และ (2) ไปดำเนินการด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2546 ลงมติอนุมัติตามมติคณะกรรมการก้านกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 7 (ฝ่ายโครงสร้างพื้นฐานฯ) เสนอทั้งนี้ หากกระทรวงคมนาคมไม่สามารถเจียดจ่ายงบประมาณปกติมาเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการได้ให้กระทรวงคมนาคมเสนอขออนุมัติเบิกจ่ายจากเงินงบกลางประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2547 ตามความจำเป็นเหมาะสมต่อไป

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติให้ติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในส่วนนี้ของกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) แล้วเสนอให้ที่ประชุมทราบเป็นระยะๆ ต่อไป โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือที่ ปช 0002/0077 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2548 ถึงปลัดกระทรวงคมนาคม ขอทราบผลความคืบหน้าโครงการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักเพื่อควบคุมน้ำหนักยานพาหนะทั่วประเทศ และผลการดำเนินงานกรมทางหลวงว่าได้ดำเนินการไปแล้วประการใดบ้าง และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่

2. กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือด่วนที่สุด ที่ คค 0207/2898 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม 2548 รายงานสรุปผลโครงการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักเพื่อควบคุมน้ำหนักยานพาหนะและผลการดำเนินงานของกรมทางหลวงสรุปได้ ดังนี้

โครงการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักเพื่อควบคุมน้ำหนักยานพาหนะทั่วประเทศแผนงานก่อสร้าง

- แผนงานจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักถาวร จำนวน 81 แห่ง
(ได้รับงบประมาณในปี 2547 และ 2548 แล้ว 48 แห่ง ยังเหลืออีก 33 แห่ง)
- แผนงานจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักชนิด WIM (Weight in Motion) จำนวน 40 แห่ง
(ได้รับงบประมาณในปี 2548 แล้ว 10 แห่ง ยังเหลืออีก 30 แห่ง)

- แผนงานจัดตั้งศูนย์ควบคุมเครือข่ายให้ครอบคลุมทั่วประเทศ จำนวน 1 แห่ง (ได้รับงบประมาณในปี 2548 ได้รับส่วนหนึ่ง และจะขยายในส่วนที่เหลือในปี 2549)
- แผนงานจัดซื้อเครื่องขังน้ำหนักเคลื่อนที่ จำนวน 136 ชุด
- แผนงานจัดตั้งศูนย์ด้านขังน้ำหนักถาวรจำนวน 4 แห่ง (เพื่อเป็นหน่วยงานที่ควบคุมกำกับดูแลด้านขังน้ำหนักถาวรในแต่ละภูมิภาค)
- แผนจ้างบริษัทวิศวกรที่ปรึกษาศึกษาความเหมาะสมในการให้เอกชนมีส่วนร่วมบริหารด้านขังน้ำหนักถาวรและแนวทางในการหารายได้ จำนวน 1 งาน
- แผนจ้างวิศวกรที่ปรึกษาเพื่อศึกษาความเหมาะสม ในการจัดทำเส้นทางสำหรับรถบรรทุก (TRUCKROUTE) และที่พักสำหรับรถบรรทุก (TRUCK REST AREA) จำนวน 1 งาน

แผนการดำเนินงานต่อปี

- แผนงานบำรุงรักษาด้านขังน้ำหนักถาวร ต่อปี จำนวน 81 แห่ง
- แผนงานบำรุงรักษาด้านขังน้ำหนักชนิด WIM ต่อปี จำนวน 40 แห่ง
- แผนจ้างเอกชนมาดำเนินการควบคุมการขังน้ำหนัก ต่อปี จำนวน 81 แห่ง

ปัจจุบันกรมทางหลวงได้ดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ ดังนี้

การดำเนินการก่อสร้างด้านขังน้ำหนักถาวรในปัจจุบัน

ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดทำการแล้ว จำนวน 7 แห่ง คือ ด้านฯ บางปะอิน (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 32 ด้านฯ หินกอง (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 1 ด้านฯ ธนบุรี - ปากท่อ (ขาเข้า ขาออก) ทางหลวงหมายเลข 35 ด้านฯ สีคิ้ว (ขาเข้า ขาออก) ทางหลวงหมายเลข 2 ด้านฯ ท่าตำหนัก (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 4 ซึ่งขณะนี้

ก. อยู่ระหว่างเตรียมการเปิดด้านขังน้ำหนักถาวร จำนวน 1 แห่ง คือ ด้านฯ ชลบุรี (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 34

ข. กำลังก่อสร้างด้านขังน้ำหนักถาวร จำนวน 2 แห่ง คือ ด้านฯ ฉะเชิงเทรา (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 304 และด้านฯ บางแพ (ขาเข้า)

ค. รอเซ็นสัญญา จำนวน 3 แห่ง คือ ด้านฯ บางบ่อ ทางหลวงหมายเลข 34 ด้านฯ แก่งคอยทางหลวงหมายเลข 2 และด้านฯ บางอ้อ ทางหลวงหมายเลข 305

ง. กรมทางหลวงได้กำหนดให้ก่อสร้างด้านขังน้ำหนักถาวรในโครงการก่อสร้างทางใหม่ จำนวน 9 สาย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปี 2547 จำนวน 4 สาย คือ

1. สาย 4 ตอน อ.ปากท่อ - อ.ชะอำ
2. สาย 409 ตอน ยะลา - บ้านเนียง
3. สาย 4 ตอน หาดใหญ่ - เขตแดนมาเลเซีย
4. สาย 12 ตอน พิษณุโลก - สุโขทัย

ปี 2548 จำนวน 5 สาย คือ

1. สาย 214 ตอน สุรินทร์ - อ.ปราสาท ตอน 1
2. สาย 210 ตอน อุตรธานี -หนองบัวลำภู ตอน 1
3. สาย 226 ตอน อ.กันทรารมย์ - อุบลราชธานี
4. สาย 32 ตอน บางปะอิน - นครสวรรค์
5. สาย 4415 ภูเก็ต - กระบี่ - พัทลุง ตอน พังงา - กระบี่ ตอน 1

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

1. งบประมาณไม่เพียงพอ
  - 1.1 ขาดงบประมาณในการจัดจ้างเอกชนมาดำเนินงานขังน้ำหนัก
  - 1.2 ขาดงบประมาณในการบริหารดำเนินงานของสำนักงานควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ อาทิ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าใช้สอย ค่าวัสดุค่าตอบแทน และสาธารณูปโภค
2. ขาดแคลนเจ้าหน้าที่
  - 2.1 ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่เป็นข้าราชการมาปฏิบัติงานประจำสำนักควบคุมน้ำหนักยานพาหนะ และด่านขังน้ำหนักถาวร
  - 2.2 ขาดเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานประจำด่านขังน้ำหนักถาวร
  - 2.3 เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่เพียงพอกับด่านขังน้ำหนักที่จะเกิดขึ้น
3. ปัญหาการทุจริตเนื่องจาก
  - 3.1 เจ้าหน้าที่ขาดสวัสดิการที่ดี
  - 3.2 เรื่องอิทธิพลของผู้ประกอบการ
4. ปัญหาการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ
  - ขาดการประสานงาน และร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐ
5. กฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน
  - แก้กฏหมายที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

แนวทางในการแก้ไข

1. เห็นควรจัดงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด อาทิ เมื่อจัดงบประมาณก่อสร้างด่านฯ แล้วเห็นควรจัดงบประมาณในการบริหารดำเนินงานด่านฯ ควบคู่ไปด้วยกัน
2. เห็นควรให้เพิ่มแรงจูงใจแก่เจ้าหน้าที่โดยเพิ่มสวัสดิการ ค่าตอบแทน และสินบนรางวัลนำจับ
3. แก้กฏหมายที่เป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน อาทิ เห็นควรแก้กฏหมายเพิ่มค่าปรับให้สูง โดยเอาผิดทั้งผู้ขับขี่และเจ้าของกิจการ ยกเลิกโทษจำคุกผู้ขับขี่เพื่อให้เหมือนกับนานาชาติและสอดคล้องกับระบบด่านขังน้ำหนักของกรมทางหลวงที่กำลังดำเนินการอยู่ ซึ่งมีระบบให้สามารถถ่ายรูปรถบรรทุกที่บรรทุกน้ำหนักเกิน และพัฒนาให้ถ่ายรูปป้ายทะเบียนรถได้ เพื่อให้สามารถกำหนดค่าปรับโดยอัตโนมัติ (ใช้รูปเป็นหลักฐานได้) และลดจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในด่านฯ ลงเกือบทั้งหมด เนื่องจากเป็นระบบอัตโนมัติ
4. สนับสนุนผู้ประกอบการให้หันมาใช้รถพ่วง โดยใช้รถลากสูง หรือรถกึ่งพ่วงให้มากที่สุด

3. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ส่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ออกไปสังเกตการณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทั้ง 7 ด้าน ตามที่กระทรวงคมนาคมได้รายงานว่าการก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดทำการแล้ว คือ ด้านฯ บางปะอิน (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 32 ด้านฯ หินกอง (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 1 ด้านฯ ธนบุรี - ปากท่อ (ขาเข้า ขาออก) ทางหลวงหมายเลข 35 ด้านฯ สีคิ้ว (ขาเข้า ขาออก) ทางหลวงหมายเลข 2 ด้านฯ ท่าตำหนัก (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 4 เมื่อวันที่ 15 - 17 มิถุนายน 2548 ปรากฏว่าด้านฯ ใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก Indicator L 215 เป็นเครื่องชั่งน้ำหนักที่ควบคุมการทำงานด้วยระบบไมโครโปรเซสเซอร์ โดยใช้พนักงานคอมพิวเตอร์บันทึกข้อมูลหมายเลขทะเบียนรถ เผลา น้ำหนักที่ชั่งได้ แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ปล่อยให้รถบรรทุกผ่านไปโดยไม่บันทึกข้อมูลดังกล่าว เครื่องคอมพิวเตอร์ก็จะไม่บันทึกข้อมูลไว้ และไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ในภายหลัง ซึ่งต่างจากข้อเสนอของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ในขณะนั้น ที่ให้ใช้เครื่องชั่งน้ำหนักที่มีเครื่องบันทึกหลักฐานอัตโนมัติ สามารถพิมพ์เอกสารข้อมูลในการชั่งน้ำหนักของรถบรรทุกที่เข้าซังแต่ละคันมอบให้แก่รถที่เข้าซังเก็บไว้เป็นหลักฐาน สำหรับการตรวจสอบของเจ้าหน้าที่ระหว่างทางที่ใช้ขนส่งสินค้าแต่ละเที่ยว และสามารถเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการชั่งน้ำหนักของรถทุกคันที่เข้าซังไว้ในเครื่องชั่ง ซึ่งสามารถเรียกข้อมูลโดยให้เครื่องพิมพ์รายงานการชั่งน้ำหนักของรถในแต่ละวันออกมาเพื่อใช้ในการตรวจสอบในภายหลังได้ ซึ่งเจ้าหน้าที่อาจจะปล่อยปละละเลย หรือเกิดกรณีทุจริตหรือประพฤตินิชอบของเจ้าหน้าที่ด้านฯ ขึ้นได้ และจากรายงานของเจ้าหน้าที่ประจำด้านฯ ชี้แจงว่าด้านฯ เพิ่งเปิดทำการ จึงยังมีปัญหาในการบันทึกข้อมูล ซึ่งบางครั้งบันทึกไม่ทันกรณีที่มีรถเข้าซังจำนวนมาก หรือการเบิกจ่ายเบี่ยงเบี่ยงล่าช้า

4. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือที่ 0002/0365 ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2548 ถึงปลัดกระทรวงคมนาคมขอทราบว่าการทางหลวงได้ดำเนินการเกี่ยวกับโครงการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักเพื่อควบคุมน้ำหนักยานพาหนะทั่วประเทศในปีงบประมาณ 2548 เพิ่มเติมจากที่ได้เคยรายงานไปแล้วประการใดบ้าง และมีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่

5. กระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ คค 0207/9885 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2548 รายงานผลความคืบหน้าของโครงการจัดตั้งด่านชั่งน้ำหนักเพื่อควบคุมน้ำหนักยานพาหนะและผลการดำเนินงานของกรมทางหลวง สรุปว่าได้ดำเนินการก่อสร้างด่านชั่งน้ำหนักแล้วเสร็จและเปิดทำการเพิ่มเติมอีก 6 แห่ง คือ ด้านฯ ชลบุรี (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 34 ด้านฯ บางแพ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 4 ด้านฯ แก่งคอย (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 2 ด้านฯ บ้านทุ่งสูง (ขาออก) (ด่านหาดใหญ่) ทางหลวงหมายเลข 4 ด้านฯ บางไผ่ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 305 ด้านฯ สุวินทวงศ์ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 304

6. สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ส่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ออกไปสังเกตการณ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อีก 6 ด้าน คือ ด้านฯ ชลบุรี (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 34 ด้านฯ บางแพ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 4 ด้านฯ แก่งคอย (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 2 ด้านฯ บ้านทุ่งสูง (ขาออก) (ด่านหาดใหญ่) ทางหลวงหมายเลข 4 ด้านฯ บางไผ่ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 305 ด้านฯ สุวินทวงศ์ (ขาเข้า) ทางหลวงหมายเลข 304 เมื่อวันที่ 20 - 24 มีนาคม 2549 ซึ่งมีบางด้านฯ อยู่ระหว่างเตรียมการใช้ระบบ WIM ซึ่งจะเกิดผลดีในทางปฏิบัติ เนื่องจากการตรวจสอบน้ำหนักรถบรรทุกในระบบ WIM จะทำให้รถบรรทุกไม่ต้องเสียเวลาเข้าแถวเพื่อเข้าชั่งน้ำหนัก นอกจากนี้รถบรรทุกยังไม่ต้องหยุดหรือชะลอความเร็วในขณะที่วิ่งผ่าน ทำให้ลดปัญหาการจราจร

7. จากการออกไปสังเกตการณ์พบว่ารถบรรทุกส่วนใหญ่จะบรรทุกน้ำหนักไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด ประกอบกับการที่กรมทางหลวงได้ดำเนินการจัดตั้งด่านซึ่งน้ำหนักถาวรครอบคลุมทั่วประเทศ ขณะนี้ 13 ด่าน มีการตรวจสอบรถบรรทุกที่มีน้ำหนักเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดอย่างเข้มงวด เพื่อให้การควบคุมน้ำหนักรถบรรทุกมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเป็นผลให้สถิติผลการจับกุมรถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดลดลงไปมาก อีกทั้งสภาพถนนที่เคยชำรุดเสียหายจากการที่รถบรรทุกน้ำหนักเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดก็มีสภาพดีขึ้น

2. การติดตามผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง “มาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของรัฐ”

คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศและการบริหารงานภายในหน่วยงานราชการมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์มากขึ้น ในทางปฏิบัติสมควรกำหนดให้หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานตั้งแต่ระดับกรมขึ้นไป รวมทั้งรัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่นของรัฐต้องถือเป็นนโยบายสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะต้องมีหน้าที่ดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานอย่างเข้มงวดและจริงจังมากขึ้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงได้มีมติให้เสนอมาตรการนี้ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดให้ทุกหน่วยงานต้องถือปฏิบัติและดำเนินการ ดังนี้

2.1 รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือ หน่วยงานอื่นของรัฐมีหน้าที่หรือภารกิจที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานที่กำกับดูแลรับผิดชอบให้หมดไปหรือลดลงให้มากที่สุดโดย

(1) ศึกษา วิเคราะห์ กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ทั้งหมด รวมถึงตลอดถึงพฤติการณ์การทุจริตของเจ้าหน้าที่ในสังกัดที่เคยเกิดขึ้นแล้วในงานแต่ละหน้าที่ และเสนอแนะให้มีการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง และวิธีการการปฏิบัติราชการ ให้เกิดระบบควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลอย่างจริงจัง

(2) จัดทำแผนงานโครงการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ภายในหน่วยงานให้สามารถลดการทุจริตได้ภายในระยะเวลาและเป้าหมายที่กำหนด และต้องกำหนดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามแผน พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินการตามแผน

(3) แผนงานโครงการตาม (2) ต้องจัดทำให้เสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่รับทราบนโยบายนี้

(4) การดำเนินการตาม (2) ให้จัดส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. และเผยแพร่ให้สาธารณะทราบด้วย

2.2 รัฐมนตรี ปลัดกระทรวง อธิบดี หรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการ หรือเพิกเฉยไม่สนองต่อมาตรการข้างต้น หรือไม่สามารถลดการทุจริตภายในหน่วยงานที่กำกับ ดูแล รับผิดชอบได้ ให้ถือว่าไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน

คณะรัฐมนตรีได้พิจารณามาตรการดังกล่าวเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2545 แล้วมีมติรับทราบ และให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐรับไปประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไป

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ติดตามผลมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของรัฐ โดยได้มีหนังสือถึงส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐรวม 177 หน่วยงาน ขอรายว่าได้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของรัฐไปแล้วหรือไม่ ผลเป็นประการใด มีปัญหาอุปสรรคอย่างไรหรือไม่ เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ว่าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ได้มีการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในหน่วยงานของรัฐอย่างจริงจังหรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการอย่างไรบ้าง ซึ่งมีหลายหน่วยงานได้รายงานผลมายังสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว ส่วนใหญ่ได้มีการดำเนินการตามมาตรการฯ โดยได้กำหนดแนวทางการควบคุมและปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับ มีการกำกับดูแลและแก้ไข้ปัญหา เพื่อป้องกันความเสียหายหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ โดยมีกิจกรรมการควบคุมและติดตามประเมินผลและไม่มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการแต่อย่างใด

ส่วนที่ 2 การเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต

1. โครงการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ตลอดจนเป็นการสร้างกระแสสังคมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต โดยเผยแพร่ผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ ไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นองค์กรภาครัฐ เครือข่ายภาคประชาสังคม สถาบันการศึกษา และประชาชนโดยทั่วไปที่ให้ความสนใจ โดยในปี พ.ศ. 2548 ได้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ดังนี้

1.1 สื่อสิ่งพิมพ์

- 1.1.1 จัดพิมพ์และเผยแพร่จุลสาร ป.ป.ช. "สุจริต" ราย 3 เดือน โดยรวบรวมบทความ แนวความคิด บทสัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ตอบคำถามข้อสงสัยเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในวงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ราย 3 เดือน จำนวน 4 ฉบับ ฉบับละ 15,000 เล่ม
- 1.1.2 ผลิตและเผยแพร่แผ่นพับเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับภารกิจและอำนาจหน้าที่ ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จำนวน 30,000 แผ่น
- 1.1.3 จัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือนิทานสอนใจวัยอนุบาล เล่ม 2 ซึ่งเป็นผลมาจากการประกวดนิทานสอนใจวัยอนุบาล ประจำปี 2547 โดยมีเนื้อหาเพื่อปลูกฝังและเสริมสร้างให้เยาวชนวัยดังกล่าวมีพื้นฐานที่มั่นคงในด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 40,000 เล่ม

- 1.1.4 จัดพิมพ์และเผยแพร่ปฏิทินตั้งโต๊ะ ประจำปี 2549 เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสงานฉลองสิริราชสมบัติ ครบ 60 ปี ในวันที่ 9 มิถุนายน 2549 และ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายเกิดทัศนคติที่ดี และเกิดแนวคิดในการประพฤติปฏิบัติตนให้ดำรงอยู่ในความซื่อสัตย์สุจริตตามแนวพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่พระราชทานให้แก่กลุ่มบุคคลหรือคณะบุคคลในโอกาสต่างๆ ตลอดจนเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ภารกิจที่สำคัญของสำนักงาน ป.ป.ช. จำนวน 15,000 ฉบับ
- 1.1.5 จัดพิมพ์และเผยแพร่หนังสือคู่มือการบริหารและการจัดกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต หัวข้อเรื่อง “บทบาทครูพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนซื่อสัตย์” เพื่อขยายผลแนวคิดของบุคลากรทางการศึกษาที่ร่วมสัมมนาที่สำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อกำหนดแนวทางสื่อ/กิจกรรมที่นำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เป็นคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้กว้างขวางยิ่งขึ้น จำนวน 30,000 เล่ม
- 1.1.6 ผลิตและเผยแพร่ภาพพิมพ์ในรูปแบบโปสเตอร์สี่สีพร้อมข้อความเพื่อประกอบการจัดแสดงนิทรรศการในการณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันและให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. เพิ่มเติมจากที่มีอยู่เดิม ทั้งนี้ เพื่อให้นิทรรศการดังกล่าวมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จำนวน 6 ภาพ
- 1.1.7 เผยแพร่รายงานพิเศษเนื่องในโอกาสครบรอบ 6 ปี วันก่อตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ทางหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548 เรื่อง “6 ปี ป.ป.ช. กับความมุ่งมั่นที่ท้าทายในการปราบปรามทุจริต” เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ที่สำคัญของสำนักงาน ป.ป.ช.

1.2 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- 1.2.1 ผลิตสารคดีสั้นวิทยุเกี่ยวกับภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในรายการ “1 นาที กับ ป.ป.ช.” จำนวน 80 ตอน ความยาวตอนละ 1 นาที โดยออกอากาศเผยแพร่ทางสถานีวิทยุ อ.ส.ม.ท. ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2548 - 30 กันยายน 2548 จำนวนทั้งสิ้น 491 ครั้ง ดังนี้
  - F.M. 100.5 ส่วนกลางกรุงเทพมหานคร เวลา 08.10 น. - 09.00 น. จำนวน 173 ครั้ง
  - F.M. 100.5 แม่ข่าย และเครือข่าย 60 สถานี เวลา 07.30 น. - 08.00 น. จำนวน 181 ครั้ง
  - FM 100.5 แม่ข่าย และเครือข่าย 53 สถานี เวลา 17.06 น. จำนวน 71 ครั้ง

- FM 96.5 กรุงเทพมหานคร เวลา 17.00 น. - 18.00 น. จำนวน 66 ครั้ง

1.2.2 ผลิตวีซีดีรวบรวมผลงานผู้ชนะการประกวดการพูด ประจำปี 2544 - 2547 ชื่อชุด "ประกวดการพูด : บทบาทเยาวชนในการป้องกันการทุจริต" จำนวน 30,000 แผ่น เพื่อกระตุ้นให้เยาวชนหันมาสนใจและเกียดขังการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเผยแพร่แจกจ่ายให้กลุ่มเป้าหมายที่เป็นสถาบันการศึกษา และส่วนราชการบางส่วน อาทิ กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นการขยายผลในการเผยแพร่ต่อไปด้วย

1.2.3 ผลิตสปอตวิทยุ จำนวน 4 เรื่อง ความยาวเรื่องละ 30 วินาที ได้แก่

- เรื่อง "มือปราบคอร์รัปชันตัวจริง" (รู้จัก ป.ป.ช.)
- เรื่อง "ปลวกกินชาติทำลายประชาชน" (ผลร้ายคอร์รัปชัน)
- เรื่อง "เรียกร้องหาความซื่อสัตย์" (ร่วมสร้างความซื่อสัตย์)
- เรื่อง "คนไทยรัก (รักษ์) ชาติ" (คุณช่วยชาติได้อย่างไร)

เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในภารกิจอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกระตุ้นกระแสสังคมให้ตระหนักถึงภัยร้าย และร่วมกันต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยออกอากาศเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ ระหว่างวันที่ 1 มิถุนายน - 30 กันยายน 2548 จำนวน 720 ครั้ง

1.2.4 ผลิตสปอตโทรทัศน์ จำนวน 2 เรื่อง ความยาวเรื่องละ 30 วินาที ได้แก่

- เรื่อง "อัยยออม" เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มเป้าหมายได้รู้จัก เกิดการยอมรับและศรัทธา รวมทั้งเห็นถึงประโยชน์ความจำเป็นและความสำคัญของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ที่มีต่อสังคม
- เรื่อง "ดวงตา" เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในกลุ่มเป้าหมายได้รับความรู้ความเข้าใจในภารกิจหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

โดยออกอากาศเผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ ระหว่างวันที่ 15 สิงหาคม - 30 กันยายน 2548 รวมจำนวน 158 ครั้ง ในรายการต่างๆ ดังนี้

- ช่อง 3 ในรายการ "เรื่องเล่าเช้านี้" วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 06.30 น. - 08.30 น.
ช่อง 3 และรายการ "เรื่องเล่าเสาร์ - อาทิตย์" วันเสาร์ - อาทิตย์ เวลา 07.30 น. - 08.30 น.
- ช่อง 5 ในรายการ "เคาะข่าวเช้านี้" วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 05.30 น. - 06.15 น.
และรายการ "เช้าวันนี้ที่เมืองไทย" วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 06.15 น. - 07.45 น.
- ช่อง 7 ในรายการ "ข่าวภาคเช้า" วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 05.15 น. - 07.30 น.
และรายการ "ข่าวภาคค่ำ" วันจันทร์ - วันอาทิตย์ เวลา 19.40 น. - 20.25 น.

- ช่อง 9 ในรายการ “คุยคุ้ยข่าว” วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 21.30 น. - 22.00 น. และรายการ “ถึงลูกถึงคน” วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 23.00 น. - 00.30 น.
- ไอทีวี ในรายการ “Hot News” วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 21.40 น. - 22.05 น.

1.2.5 ผลิตสื่ूपข่าวโทรทัศน์เนื่องในโอกาสครบรอบ 6 ปี วันก่อตั้งสำนักงาน ป.ป.ช. ในวันที่ 18 พฤศจิกายน 2548 เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และกิจกรรมความเคลื่อนไหวต่างๆ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน และการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ที่สำคัญของสำนักงาน ป.ป.ช. โดยออกอากาศเผยแพร่ในรายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ ช่อง 5 ช่อง 7 ช่อง 9 และไอทีวี

1.3 จัดแสดงนิทรรศการ (ระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 31 ธันวาคม 2548) เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการกิจอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ตลอดจนรณรงค์ต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันโดยคำนึงถึงเนื้อหาที่เหมาะสมในแต่ละกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

- 1.3.1 ร่วมกับโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ในงาน “สวนนนท์ปริทรรศน์” เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2548 ณ โรงเรียน สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
- 1.3.2 ร่วมกับโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ในโครงการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2548 ณ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)
- 1.3.3 ร่วมกับโรงเรียนชลประทานวิทยา จังหวัดนนทบุรี ในงานวันวิชาการของโรงเรียนชลประทานวิทยา เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2548 ณ โรงเรียนชลประทานวิทยา จังหวัดนนทบุรี
- 1.3.4 ร่วมกับคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในงาน “วันรพี 2548” ระหว่างวันที่ 7 - 8 สิงหาคม 2548 ณ คอมมูนรูม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ กรุงเทพมหานคร
- 1.3.5 ร่วมกับสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตามโครงการศาลรัฐธรรมนูญพบประชาชนในภูมิภาค และโครงการสัมมนาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตลอดจนโครงการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญให้กับประชาชน และข้าราชการ จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้
  - ระหว่างวันที่ 5 - 7 มีนาคม 2548 ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช
  - ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม - 1 กันยายน 2548 ณ จังหวัดมุกดาหาร
- 1.3.6 ร่วมกับสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ในการสัมมนา เรื่อง “ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพบประชาชนในภูมิภาค” จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ระหว่างวันที่ 18 - 19 สิงหาคม 2548 ณ จังหวัดอุดรธานี
- ระหว่างวันที่ 14 - 15 พฤศจิกายน 2548 ณ จังหวัดสุพรรณบุรี

1.3.7 ร่วมกับมูลนิธิประเทศไทยใสสะอาด ในการประชุมใหญ่ เชิงปฏิบัติการ โครงการ “ถิ่นไทยใสสะอาด ร่วมน้อมเกล้าถวายในหลวง” ระหว่างวันที่ 9 - 10 ธันวาคม 2548 ณ จังหวัดนครราชสีมา

นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการจัดทำข่าวในรูปแบบข่าวแจก ภาพข่าวและเชิญผู้แทนสื่อมวลชนมาถ่ายภาพทำข่าวในกิจกรรมและโครงการต่างๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานและกิจกรรมสำนักงาน ป.ป.ช. ให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางอันนำไปสู่ความร่วมมือของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ทั้งในกรุงเทพมหานครและส่วนภูมิภาคตลอดปี 2548

2. โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้

โดยการจัดกิจกรรมฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากร ป.ป.ช. เพื่อพัฒนาศักยภาพ เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ให้มีความเชี่ยวชาญในรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ตลอดจนแนวคิดและหลักการสำคัญที่เป็นนโยบายในการดำเนินงาน และให้มีความสามารถในการเป็นวิทยากรที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งจัดระบบรวบรวมวิทยากร ป.ป.ช. ทั้งหมดนี้ เพื่อจัดทำทะเบียนวิทยากรของสำนักงาน ป.ป.ช. ในการจัดส่งวิทยากร ป.ป.ช. เพื่อออกไปเผยแพร่ความรู้สู่กลุ่มเป้าหมายในหน่วยงานและองค์กรต่างๆ โดยได้ดำเนินการในปี พ.ศ. 2548 จำนวน 3 รุ่น รวมทั้งสิ้น 86 คน ดังนี้

- รุ่นที่ 1 ระหว่างวันที่ 8 - 11 สิงหาคม 2548 จำนวน 28 คน
- รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 22 - 25 สิงหาคม 2548 จำนวน 29 คน
- รุ่นที่ 3 ระหว่างวันที่ 26 - 29 กันยายน 2548 จำนวน 29 คน

3. โครงการเสวนาเรื่อง “พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542”

เพื่อเป็นการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 แก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับท้องถิ่น พนักงานส่วนท้องถิ่น รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ทางราชการ ตลอดจนเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดตามกฎหมายดังกล่าวอันจะส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจด้านการป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในรูปแบบเครือข่ายพันธมิตร โดยร่วมกับมูลนิธิส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการเสวนาดังกล่าว จำนวน 10 ครั้ง ดังนี้

สถานที่	วัน/เดือน/ปี	จำนวนผู้เข้าร่วมสัมมนา
1. จังหวัดพิจิตร	17 ก.พ. 48	400 คน
2. จังหวัดเพชรบูรณ์	18 ก.พ. 48	450 คน
3. จังหวัดอุตรดิตถ์	17 มี.ค. 48	200 คน
4. จังหวัดแพร่	18 มี.ค. 48	230 คน
5. จังหวัดพัทลุง	25 พ.ค. 48	150 คน
6. จังหวัดตรัง	26 พ.ค. 48	250 คน
7. จังหวัดกระบี่	27 พ.ค. 48	220 คน
8. จังหวัดภูเก็ต	20 ก.ย. 48	220 คน
9. จังหวัดพังงา	21 ก.ย. 48	80 คน
10. จังหวัดระนอง	22 ก.ย. 48	160 คน

4. โครงการประชาสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์

โครงการประชาสัมพันธ์และชุมชนสัมพันธ์ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งดำเนินการตั้งแต่ ปี 2544 - 2547 เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างจิตสำนึกของประชาชน กระตุ้นให้ประชาชนและกำหนดแนวทางวิธีการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โครงการดังกล่าวเป็นความร่วมมือตามบันทึกข้อตกลงร่วมระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. ที่สนับสนุนด้านงบประมาณ การประสานงาน และการบริหารงานภายใน ส่วนกลางกับสำนักงาน กกต. ที่สนับสนุนด้านวิชาการ การอบรมวิทยากร และการบริหารโครงการในระดับจังหวัด โดยโครงการหลัก คือ การสัมมนาหลักสูตรการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริต รวมทั้งการให้ความรู้กับองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร สมาชิก อบต. สมาตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำภาคประชาชน มีผู้ผ่านการสัมมนาตามหลักสูตรดังกล่าวรวมทั้งสิ้น จำนวน 261,991 คน ใน 6,959 อบต. ทั่วประเทศ

สำหรับในปี 2548 สำนักงาน ป.ป.ช. โดยศูนย์อำนวยการและประสานงานเครือข่ายป้องกันการทุจริตแห่งชาติ (ศอ.ปปช.) ได้กำหนดแผนการดำเนินงานที่จะมีความร่วมมือกับกรมการปกครองและกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและวิทยากร ในการสัมมนาหลักสูตรการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันการทุจริตให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ผู้บริหาร สมาชิก พนักงาน และประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา แต่ไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ เนื่องจาก คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการประสานงานเครือข่ายให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการติดตามผลการดำเนินโครงการประชาสัมพันธ์ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้ดำเนินการติดตามผลการดำเนินโครงการในจังหวัดต่างๆ ทางภาคเหนือ ภาคอีสาน และภาคใต้ กับกลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง และผู้นำภาคประชาชน ทั้งในระดับจังหวัดและระดับท้องถิ่น รวม 13 จังหวัด ระหว่างเดือนมีนาคม - เมษายน 2548 ซึ่งผลการติดตามกลุ่มเป้าหมายมีความเห็นว่าโครงการประชาสัมพันธ์เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ เห็นควรที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้ดำเนินโครงการต่อไปอย่างต่อเนื่อง และอาจขยายกลุ่มเป้าหมายให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการติดตามผลการดำเนินโครงการอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม

Digital Skills
National Council for Higher Education

ด้านตรวจสอบ ทรัพย์สิน

ด้านตรวจสอบทรัพย์สิน

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 19 (4) (5) และ (6) บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การตรวจเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่มีอยู่ในวันที่ผู้ยื่นพ้นจากตำแหน่งกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ยื่นได้ยื่นไว้เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่ง กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดตำแหน่งและชั้นหรือระดับของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการเปิดเผยบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี รวมทั้งการดำเนินคดีทางอาญากับเจ้าหน้าที่ของรัฐกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินการดำเนินงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินการดำเนินงานด้านตรวจสอบทรัพย์สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบตามมาตรา 119 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ

ในปี พ.ศ. 2548 ขณะที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่นั้น สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการในส่วนที่สามารถกระทำคือ การรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินการตรวจสอบความถูกต้องและความมีอยู่จริงของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงได้ยื่นแสดงไว้ในเบื้องต้น เพื่อเตรียมการไว้สำหรับเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาทิ การตรวจสอบว่าผู้ยื่นได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินถูกต้องตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดไว้หรือไม่ ตรวจสอบรายละเอียดของเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งผู้ยื่นต้องจัดทำเป็นหลักฐานเพื่อใช้ประกอบการยื่นอันได้แก่ สำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษี (แบบ ภ.ง.ด.90, แบบ ภ.ง.ด.91) ของผู้ยื่น คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ สำเนาเอกสารที่พิสูจน์หรือแสดงถึงความมีอยู่จริงของทรัพย์สิน ผู้มีหน้าที่ยื่นได้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินทุกหน้าโดยถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ผู้ยื่นได้ยื่นตามกำหนดระยะเวลาการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ และการตรวจเปรียบเทียบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ

หนังสือที่มีอยู่ในวันที่ผู้ยื่นพ้นจากตำแหน่งกับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ยื่นได้ยื่นไว้เมื่อครั้งเข้ารับตำแหน่งเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต่อไป รวมบัญชีที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วและเตรียมที่จะเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาจำนวนทั้งสิ้น 9,387 บัญชี

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ยังได้ดำเนินการตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงของทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี ในคณะรัฐมนตรีซึ่งมี นายชวน หลีกภัย ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อเตรียมเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อจัดทำรายงานผลการตรวจสอบและประกาศรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

สำหรับการรับบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐจำนวนทั้งสิ้น 9,961 บัญชี และจำแนกได้ดังต่อไปนี้

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำนวน 7,697 บัญชี ประกอบด้วยกรณี			
เข้ารับตำแหน่ง	จำนวน	2,923	บัญชี
พ้นจากตำแหน่ง	จำนวน	1,259	บัญชี
พ้นจากตำแหน่งหนึ่งปี	จำนวน	3,515	บัญชี
เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง จำนวน 2,264 บัญชีประกอบด้วยกรณี			
เข้ารับตำแหน่ง	จำนวน	789	บัญชี
ทุกสามปีที่อยู่ในตำแหน่ง	จำนวน	92	บัญชี
พ้นจากตำแหน่ง	จำนวน	575	บัญชี
พ้นจากตำแหน่งหนึ่งปี	จำนวน	673	บัญชี
พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ	จำนวน	56	บัญชี
พ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหนึ่งปี	จำนวน	79	บัญชี

กระทรวงศึกษาธิการ

ด้านบริหารจัดการ
อ ง ค ก ร

ด้านบริหารจัดการองค์กร

สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เพื่อให้เป็นหน่วยงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีฐานะเป็นส่วนราชการที่เป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ โดยมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
2. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช.
3. ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการทุจริตในวงราชการและการเมือง
4. ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย

การดำเนินงานด้านการบริหารงานจัดการองค์กร จึงเป็นการปฏิบัติการกิจเพื่อให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ประกอบด้วย การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การศึกษาวิจัย งานวิชาการ การต่างประเทศ และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ งานการข่าวของหน่วยงาน ในปี พ.ศ. 2548 ปรากฏผล ดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาบุคลากร

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ทุกระดับโดยดำเนินการจัดอบรมสัมมนาตามโครงการต่างๆ และจัดส่งข้าราชการไปอบรมกับหน่วยงานภายนอก มีรายละเอียด ดังนี้

1. การดำเนินการจัดอบรมสัมมนาตามโครงการต่างๆ

- 1.1 การอบรมปฐมนิเทศลูกจ้าง
- 1.2 การอบรมหลักสูตร “การเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงานขับรถยนต์”
- 1.3 การอบรมหลักสูตร “การบริหารเปลี่ยนแปลงสำหรับผู้บริหาร”
- 1.4 การอบรมภาษาอังกฤษสำหรับผู้บริหาร
- 1.5 การอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับผู้ปฏิบัติงาน 5 กลุ่ม
  - กลุ่มที่ 1 ระดับ PRE-INTERMEDIATE
  - กลุ่มที่ 2 ระดับ PRE-INTERMEDIATE
  - กลุ่มที่ 3 ระดับ ELEMENTARY
  - กลุ่มที่ 4 ระดับ PRE-ELEMENTARY

กลุ่มที่ 5 ระดับ PRE-INTERMEDIATE

- 1.6 การจัดบรรยายเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิก กบข.
- 1.7 การอบรมหลักสูตร “เทคนิคการสอนงาน”
- 1.8 การอบรมปฐมนิเทศลูกจ้าง ครั้งที่ 2
- 1.9 การอบรมหลักสูตร “การพัฒนาเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานพิธีการต้อนรับต่างประเทศ”
- 1.10 การฝึกอบรมภาษาอังกฤษหลักสูตร “การพัฒนาเพื่อนำเสนอ”
- 1.11 การฝึกอบรมหลักสูตร “การไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ป.ป.ช.” เรื่อง “เทคนิคการสอบปากคำ”

สอบปากคำ”

2. การดำเนินการจัดส่งข้าราชการและลูกจ้างไปเข้ารับการประชุม สัมมนา อบรมที่หน่วยงานภายนอกจัดขึ้นจำนวน 64 ครั้ง 131 คน

3. การส่งข้าราชการไปเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้ให้กับส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จำนวน 169 ครั้ง มีผู้เข้ารับฟังการบรรยายประมาณ 12,500 คน

ส่วนที่ 2 งบประมาณ

ในปีงบประมาณ 2548 สำนักงาน ป.ป.ช. ขอร้งงบประมาณดำเนินการทั้งสิ้นจำนวน 1,052,319,000 บาท และได้รับการจัดสรรตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2548 จำนวน 935,337,200 บาท โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้นำเงินงบประมาณมาบริหารจัดการภายในสำนักงานฯ เป็นการใช้จ่ายด้านต่างๆ ดังนี้

1. รายละเอียดการจัดสรรค่าใช้จ่ายงบประมาณประจำปี

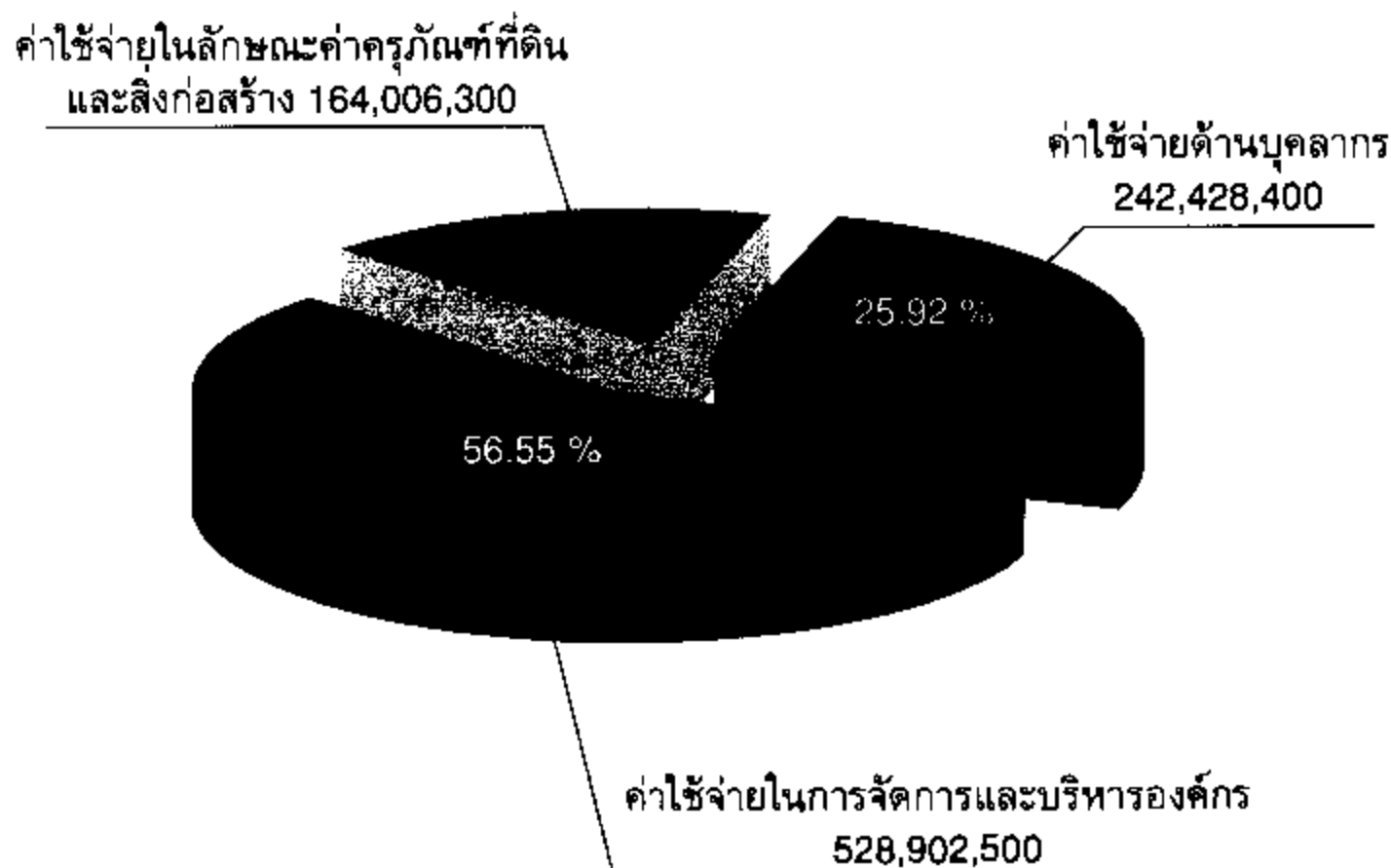
แผนงานบริหารงานพัฒนา

หมวดรายจ่ายอื่น : งานป้องกันและปราบปรามการทุจริต

1.1 ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร	242,428,400 บาท
1.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดการและบริหารองค์กร	528,902,500 บาท
1.3 ค่าใช้จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	164,006,300 บาท
จำแนกเป็น	
1.3.1 ค่าครุภัณฑ์	33,481,300 บาท
1.3.2 โครงการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ป.ป.ช.	130,525,000 บาท

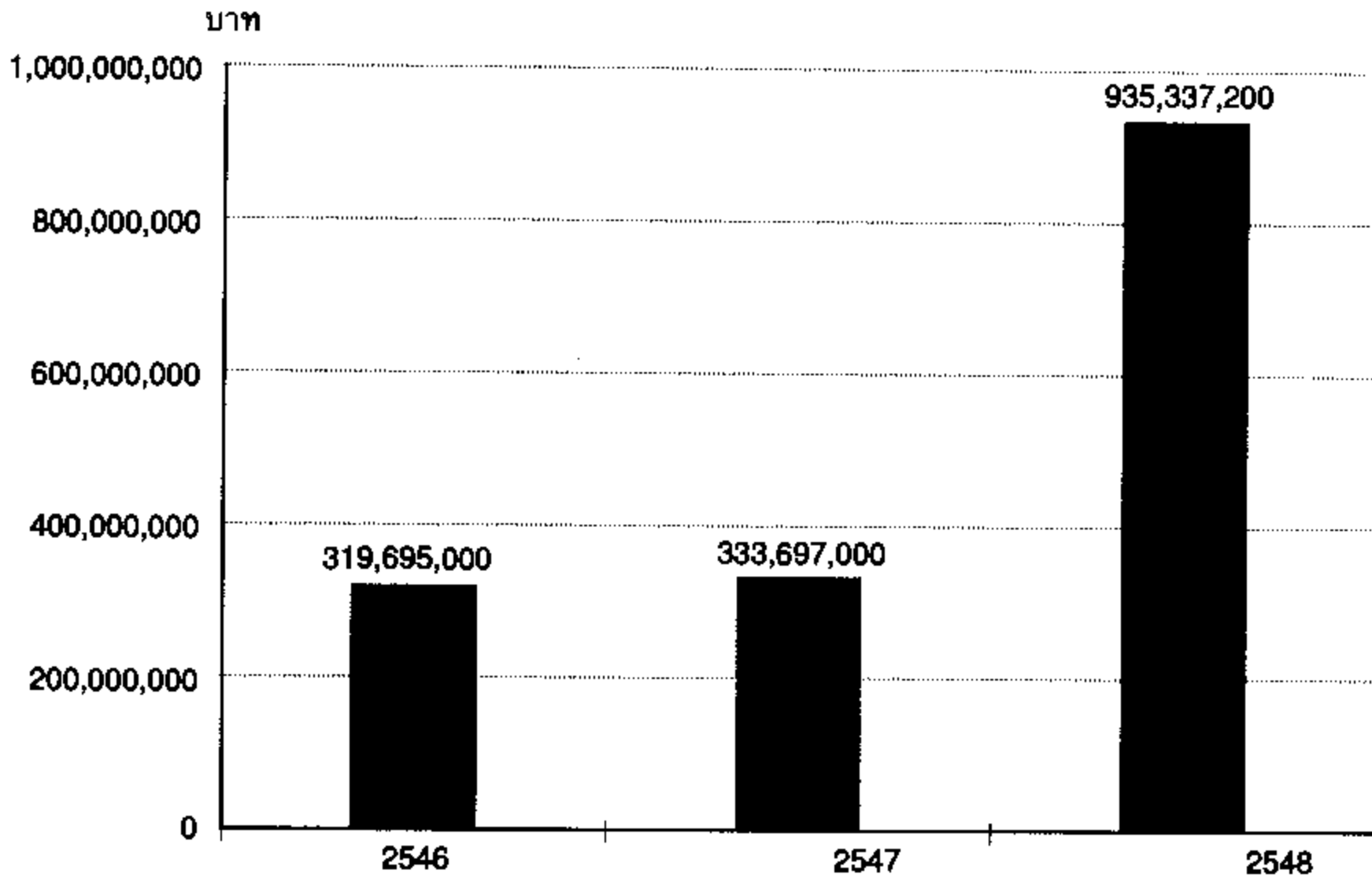
(ผูกพันงบประมาณปี 2548 - 2550)

2. แผนภูมิการจัดสรรงบประมาณ

3. แผนภูมิการเปรียบเทียบการได้รับจัดสรรงบประมาณ ปีงบประมาณ 2546 - 2548

ส่วนที่ 3 ด้านนโยบายและยุทธศาสตร์

ตามที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2546 - 2550) มาระยะหนึ่งประมาณครึ่งแผนแล้ว ซึ่งสภาพแวดล้อมสถานการณ์ต่างๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์สอดคล้องตามความจำเป็นและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปมากที่สุด จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการทบทวนแผนยุทธศาสตร์ สำนักงาน ป.ป.ช. ฉบับที่ 1 เพื่อพัฒนา ปรับปรุง แผนงาน โครงการให้มีความสมบูรณ์ตรงกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้มากที่สุด ส่วนด้านการพัฒนาระบบงาน สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ จัดทำแผนการควบคุมภายใน เพื่อเป็นการติดตามประเมินผลการบริหารจัดการให้องค์กรมีการใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า รวมทั้งการประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในการกำหนดตัวชี้วัดการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในส่วนราชการ เป็นผลการปฏิบัติงานประจำปีของหน่วยงานและจังหวัด เพื่อเป็นการจัดทำกรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ การสร้างเครือข่ายในการสนับสนุนการทำงานของสำนักงาน ป.ป.ช. อีกด้วย โดยปรากฏรายละเอียดผลการดำเนินการ ดังนี้

1. การทบทวนแผนยุทธศาสตร์สำนักงาน ป.ป.ช. (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2546 - 2550

ปัญหาการทุจริตในปัจจุบัน ทำให้ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนให้ความสำคัญต่อภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมากยิ่งขึ้น โดยส่งผลให้คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2547 อนุมัติแผนปฏิบัติการเบื้องต้นในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในวงราชการ ประกอบกับการกำหนดแนวทางปฏิบัติราชการตามกรอบแนวทางของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 รวมทั้งสถานการณ์ที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการตามกรอบแนวทางของแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ป.ป.ช. (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2546 - 2550

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ตระหนักถึงปัจจัยสำคัญดังกล่าว จึงได้จัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการทบทวนแผนงาน โครงการ ตามแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ป.ป.ช. เมื่อวันที่ 29 เมษายน - 1 พฤษภาคม 2548 ณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและกำหนดแนวทางแผนงาน โครงการของสำนักงาน ป.ป.ช. ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ภายใต้กรอบวิสัยทัศน์และแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน ป.ป.ช. (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2546 - 2550 รวมทั้งเพื่อเตรียมข้อมูลรองรับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในอนาคต

โดยผลการดำเนินการทำให้ผู้บริหารทุกระดับและเจ้าหน้าที่ได้รับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินการทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องหลักการข้างต้น โดยได้กำหนดโครงการ/กิจกรรมแยกตามภารกิจของสำนักงาน ป.ป.ช. ได้แก่ ด้านป้องกันการทุจริต ด้านปราบปรามการทุจริต ด้านตรวจสอบทรัพย์สิน และด้านบริหารจัดการองค์กร นอกจากนี้ข้อมูลดังกล่าวยังได้นำมาใช้ในการจัดทำแผนงาน/โครงการของแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549

2. การจัดระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการจัดวางระบบการควบคุมภายในตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 5 กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดวางระบบการควบคุมภายในโดยใช้มาตรฐานการควบคุมภายในท้ายระเบียบนี้เป็นแนวทางให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี และเมื่อระยะเวลาผ่านไปหรือมีเหตุการณ์หรือปัจจัยเสี่ยงเปลี่ยนแปลงไป การควบคุมที่มีอยู่เดิมอาจไม่เหมาะสม จึงจำเป็นต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่ใช้อยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงแก้ไขการควบคุมภายในให้เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ดังนั้น ในระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 ข้อ 6 ได้กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐประเมินการควบคุมภายในแล้ว รายงานต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้กำกับดูแลอย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อปรับปรุงการควบคุมภายในให้มีประสิทธิผลและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ สำนักงาน ป.ป.ช. จึงได้จัดทำรายงานการควบคุมภายในและจัดส่งคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนี้

2.1 งวดตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 - 30 กันยายน 2547 ผลการประเมินเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด มีความเพียงพอและบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน แต่อย่างไรก็ตามยังคงมีจุดอ่อนที่มีนัยสำคัญ ดังนี้

2.1.1 การบริหารงานระบบสารสนเทศยังไม่ได้กำหนดโครงสร้างการดำเนินการและการบริหารงานด้านการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศขององค์กร ตลอดจนยังไม่ได้กำหนดแผนฉุกเฉินให้เป็นลายลักษณ์อักษร หากมีการหยุดชะงักของระบบ

2.1.2 การกำหนดระบบการควบคุมภายใน และการประเมินผลการควบคุมภายในของสำนัก/กองบางกิจกรรมยังไม่เพียงพอและยังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่สำคัญ

2.2 งวดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548 ผลการประเมินเป็นไปตามมาตรฐานการควบคุมภายในที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด มีความเพียงพอและบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน

3. การจัดทำรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) จัดทำรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 ในประเด็นการประเมินผลด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีเป้าหมายเพื่อให้ส่วนราชการให้ความร่วมมือและดำเนินการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างเข้มแข็งจริงจัง โดยได้ร่วมกันกำหนดตัวชี้วัดที่ 7 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยพิจารณาความครบถ้วนของการดำเนินการใน 2 ประเด็น ได้แก่

3.1 การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและการสนับสนุนให้ภาคประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง มี 1 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 7.1 ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการ/แผนปฏิบัติการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยการดำเนินการตามตัวชี้วัดดังกล่าวส่วนราชการสามารถเสนอขอรับการสนับสนุนวิทยากรและเอกสารที่เกี่ยวข้องจากสำนักงาน ป.ป.ช. ได้

3.2 การจัดทำข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบและการดำเนินการอย่างเคร่งครัด เมื่อพบว่ามีกรณีกระทำผิด ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 มี 2 ตัวชี้วัด คือ

ตัวชี้วัดที่ 7.2 ระดับความสำเร็จของการจัดทำข้อมูลการทุจริตและประพฤติมิชอบ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดทำแบบข้อมูลเรื่องกล่าวหา/ข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ (แบบฟอร์ม ขท 01) และแบบข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง(แบบฟอร์ม ขท 02) เพื่อใช้ในการจัดทำ

ข้อมูลการทุจริตและประพฤตินิยมชอบของส่วนราชการ โดยกำหนดให้รายงานมายังสำนักงาน ป.ป.ช. ตามระยะเวลาที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ 7.3 ร้อยละของจำนวนสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด

โดยพิจารณาจากร้อยละของจำนวนสำนวนการสอบสวนที่ดำเนินการได้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามประเด็นที่สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทราบ และสามารถจัดส่งสำนวนการสอบสวนมายังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในระยะเวลาที่กำหนดเทียบกับจำนวนสำนวนการสอบสวนที่สำนักงาน ป.ป.ช. ขอทราบ

สำหรับประเด็นการจัดทำข้อมูลการทุจริตและประพฤตินิยมชอบของส่วนราชการ สำนักงาน ป.ป.ช. จะรวบรวมผลการรายงานของส่วนราชการและจัดส่งให้สำนักงาน ก.พ.ร. ประเมินผลการปฏิบัติราชการต่อไป และนอกจากข้อมูลการทุจริตจะนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนราชการแล้ว ข้อมูลดังกล่าวยังเป็นประโยชน์ต่อสำนักงาน ป.ป.ช. ในการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของส่วนราชการเพื่อนำมาพัฒนาการกำหนดมาตรการต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วย และเพื่อให้การดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤตินิยมชอบเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนาตัวชี้วัดเกณฑ์การวัด รวมทั้งการประสานงานสนับสนุนการปฏิบัติให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 สำนักงาน ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อรับผิดชอบดำเนินการเรื่องดังกล่าว

ส่วนที่ 4 งานการต่างประเทศ

1. การดำเนินงานตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption) และการกำหนดบทบาทการเป็นองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทยในเวทีสากล

หลังจากที่ประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต เมื่อเดือนธันวาคม 2546 โดยกระทรวงยุติธรรม และสำนักงานอัยการสูงสุดเป็นหน่วยงานหลักในการพิจารณาพันธกรณีตามอนุสัญญาดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในฐานะที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 301 และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. 2542 บัญญัติไว้ในมาตรา 19 อาทิ อำนาจหน้าที่ในการเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล หรือคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้มีการปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตและเสริมสร้างทัศนคติและค่านิยมเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต รวมทั้งดำเนินการให้ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายและการดำเนินการป้องกันการทุจริตตามกรอบแนวทางที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาดังนั้น สำนักงาน ป.ป.ช. จึงเห็นว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเป็นองค์กรหลักในการให้สัตยาบันและการติดตาม

ตรวจสอบ และรายงานการดำเนินงานตามอนุสัญญา สำนักงานฯ จึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานและดำเนินการตามอนุสัญญา United Nations Convention Against Corruption (UNCAC) เพื่อดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ พิจารณา พันธกรณี และประโยชน์ต่างๆ จากอนุสัญญาในมิติต่างๆ ทางกฎหมาย การบริหารจัดการ เทคโนโลยีสารสนเทศ พัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ทางวิชาการ ความร่วมมือระหว่างประเทศ การกำหนดนโยบาย แผนงาน แนวทางดำเนินงานตามพันธกรณีให้เกิดประโยชน์และเกิดผลเป็นรูปธรรม และรวบรวมข้อมูลเตรียมเสนอ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป รวมทั้งการกำหนดบทบาทการเป็นองค์กรหลักในการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในเวทีสากล โดยมีหลักการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณามอบหมายให้สำนักงาน ป.ป.ช. เป็นองค์กรหลักในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของประเทศไทย ในเวทีสากลและการดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. การพิจารณาความเหมาะสมบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริต

เนื่องจากองค์กรป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภูมิภาคอาเซียนได้ร่วมกันร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการทุจริต (MOU) เพื่อความร่วมมือระหว่างกันภายใต้อำนาจหน้าที่ของกฎหมาย ภายในประเทศของตน และปัจจุบันมีองค์กรต่อต้านการทุจริตของ 4 ประเทศได้แก่ Anti Corruption Agency : ACA ประเทศมาเลเซีย Anti Corruption Bureau : ACB ประเทศบรูไน Corruption Eradication Commission : CEC ประเทศอินโดนีเซีย Corrupt Practice Investigation Bureau : CPIB ประเทศสิงคโปร์ ได้ลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างกันว่าด้วยความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอาเซียน เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2547 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ทั้งนี้ สำนักงาน ป.ป.ช. ได้เข้าร่วมประชุมและสังเกตการณ์ด้วย แต่ยังมีได้ร่วมลงนามใน MOU แต่อย่างใด การลงนามใน MOU ดังกล่าว เป็นความพยายามในการสร้างกรอบความร่วมมือขององค์กรต่อต้านการทุจริตในกลุ่มประเทศอาเซียน Sub-regional on Anti-Corruption Forum รวมถึงการฝึกอบรมและแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญการต่อต้านการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือไปยังกระทรวงการต่างประเทศให้พิจารณาความเหมาะสมในการที่สำนักงานจะเข้าร่วมเป็นภาคีของบันทึกความเข้าใจ MOU ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีความเห็นว่าการพิจารณาความเหมาะสมที่สำนักงาน ป.ป.ช. จะเข้าร่วมเป็นภาคีบันทึกความเข้าใจ MOU เป็นข้อพิจารณาด้านนโยบาย หากสำนักงานฯ ในฐานะส่วนราชการ ผู้ปฏิบัติพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องที่เหมาะสมและสนองนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ กระทรวงการต่างประเทศก็ไม่มีข้อขัดข้องและเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา กรณีดังกล่าวสำนักงาน ป.ป.ช. เตรียมเสนอเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณามอบหมายให้เลขาธิการ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบและมอบอำนาจ (Full Power) ให้เลขาธิการฯ มีอำนาจลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) ต่อไป

3. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างรัฐบาลญี่ปุ่นกับสำนักงาน ป.ป.ช. ภายใต้โครงการ Strengthening of Anti - Corruption Capacity in Thailand

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินโครงการ Strengthening of Anti - Corruption Capacity in Thailand ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency - JICA) โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มพูนความรู้และศักยภาพสำหรับ

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยมีสถาบัน United Nations Asia and Far East Institute for the Prevention of Crime and the Treatment of Offenders (UNAFEI) ของประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้จัดการฝึกอบรมทางด้านวิชาการให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานฯ

สำหรับการดำเนินงานในปี 2548 นั้น ได้จัดให้มีการฝึกอบรมภายใต้โครงการจำนวน 2 ครั้ง คือ

1. การฝึกอบรมที่ประเทศญี่ปุ่น (Country Focused) ระหว่างวันที่ 20 มิถุนายน - 22 กรกฎาคม 2548 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน 20 คน
2. การฝึกอบรมที่ประเทศไทย (In - Country Training) ระหว่างวันที่ 28 พฤศจิกายน - วันที่ 2 ธันวาคม 2548 มีผู้เข้ารับการฝึกอบรมทั้งสิ้น 60 คน

โครงการดังกล่าวนับเป็นความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศที่ให้ประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานอย่างแท้จริง ทั้งนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะได้เรียนรู้ ศึกษา วิเคราะห์ และเปรียบเทียบการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของไทยและญี่ปุ่นเพื่อที่จะสามารถนำแนวทางและวิธีการดำเนินงานที่จะเป็นประโยชน์ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมูลค่าความร่วมมือทางวิชาการที่รัฐบาลญี่ปุ่นให้กับสำนักงานตลอดระยะเวลา 3 ปีของโครงการมีมูลค่าประมาณ 20 ล้านบาท

ส่วนที่ 5 ด้านวิชาการ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อสนับสนุนและรองรับการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจหลักของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งในส่วนของงานวิชาการและกฎหมายและการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ดังนี้

1. การดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

คณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ริเริ่มดำเนินเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ซึ่งสรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

สำนักงานฯ ได้เสนอเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการฯ พิจารณา โดยเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี พ.ศ. 2543

ในส่วนที่เสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการฯ เห็นว่าในขณะนั้นยังไม่มีควมจำเป็นหรือความเร่งด่วนเพียงพอที่จะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ

ในส่วนที่เสนอขอแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วเห็นด้วยที่จะมีการเพิ่มบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์ที่จะลดจำนวนคดีที่อยู่ในอำนาจคณะกรรมการฯ โดยให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่เสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี เพื่อให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 336 โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานซึ่งจัดลำดับ และความจำเป็นเร่งด่วนของปัญหาอุปสรรคเสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณา

สำหรับการเสนอขอแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการฯ เห็นว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 ไม่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ที่จำดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 336

หลังจากนั้น คณะกรรมการฯ ได้เสนอรายงานความเห็นตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 336 ดังกล่าวไปยังประธานรัฐสภาและนายกรัฐมนตรี โดยคณะกรรมการฯ มีความเห็นโดยสรุปว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ซึ่งครอบคลุมเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับทำให้ปริมาณเรื่องที่จะต้องดำเนินการไม่สัมพันธ์กับบุคลากรของสำนักงานฯ จึงเกิดความล่าช้าในการไต่สวน ประกอบกับคณะกรรมการฯ ต้องดำเนินการในทุกเรื่องที่มีการกล่าวหามายังคณะกรรมการฯ ตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยจนถึงเรื่องใหญ่ ในขณะที่สำนักงานฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานธุรการมีข้อจำกัดเรื่องจำนวนบุคลากรและงบประมาณที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จในเวลาที่รวดเร็วได้ สมควรให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 โดยมีหลักการว่าควรเพิ่มบทบัญญัติที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนคดีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ให้ดำเนินการเฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง ซึ่งต่อมาสภาผู้แทนราษฎรและคณะรัฐมนตรีได้รับทราบแล้ว

ต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภาครัฐ พ.ศ...และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่...) พ.ศ...ของกระทรวงยุติธรรมมาให้คณะกรรมการฯ พิจารณา เพื่อขอความเห็นโดยมีสาระสำคัญคือ ให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนระดับเก้าขึ้นไปหรือตำแหน่งเทียบเท่าส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากนี้ ให้คณะกรรมการตรวจสอบการทุจริตภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นดำเนินการ โดยให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจให้คณะกรรมการตรวจสอบการทุจริตภาครัฐหรือหน่วยงานอื่นโอนสำนวนให้คณะกรรมการฯ ดำเนินการแทนได้ ซึ่งคณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ มีหลักการที่จะลดจำนวนคดีที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการฯ ตามที่เคยได้เสนอรายงานความเห็นไปยังคณะรัฐมนตรีแล้ว

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชุดที่ 2 เข้าปฏิบัติหน้าที่แล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตภาครัฐ พ.ศ...และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่...) พ.ศ...ของกระทรวงยุติธรรมมาให้คณะกรรมการฯ เพื่อทราบเนื่องในโอกาสที่คณะกรรมการฯ ชุดใหม่เข้ารับหน้าที่ คณะกรรมการฯ จึงให้สำนักงานฯ นำร่างกฎหมายทั้ง 2 ฉบับ มาจัดการสัมมนาพร้อมกันระหว่างคณะกรรมการฯ กับผู้บริหารสำนักงานฯ ว่าสมควรมีความเห็นในการแก้ไขกฎหมายในประเด็นใดบ้าง จากผลการสัมมนาดังกล่าว จึงได้มีประเด็นที่คณะกรรมการฯ เห็นควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542

และได้เสนอประเด็นที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมไปยังคณะรัฐมนตรี ซึ่งร่างกฎหมายดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

ตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่...) พ.ศ... มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการไต่สวนเพื่อให้มีความรวดเร็วและสอดคล้องกับจำนวนเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ กล่าวคือ เพิ่มบทบัญญัติให้คณะกรรมการฯ มอบหมายเรื่องการไต่สวนหรือการตรวจสอบให้พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริง หรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการฯ กำหนด การมอบหมายให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการในกรณีที่คณะกรรมการฯ ต้องพิจารณาคดีเอง เป็นต้น

นอกจากนี้ ในส่วนของกระบวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ได้มีการเสนอแก้ไของค์ประกอบของคณะอนุกรรมการไต่สวนโดยให้กรรมการฯ เป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะกรณีการถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และการร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน โดยคณะกรรมการฯ เป็นผู้กำหนดระเบียบให้คณะอนุกรรมการไต่สวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติ สำหรับเรื่องกล่าวหาที่พนักงานสอบสวนต้องส่งให้คณะกรรมการฯ พิจารณาดำเนินการภายในสามสิบวันซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้น ได้เสนอแก้ไขกฎหมายให้คณะกรรมการฯ สามารถส่งเรื่องคืนให้พนักงานสอบสวนดำเนินการแล้วส่งสำนวนให้คณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินการต่อไปได้

สำหรับร่างพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต พ.ศ... ซึ่งกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้เสนอนั้นมีสาระสำคัญคือ หน่วยงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐสามารถดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเทียบเท่ากับข้าราชการตั้งแต่ระดับ 8 ลงมา โดยคณะกรรมการตรวจสอบการทุจริตภาครัฐต้องรายงานเรื่องร้องเรียนที่รับไว้พิจารณาทั้งหมดและผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ทั้งนี้ คณะกรรมการฯ ยังคงมีอำนาจดำเนินการแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับได้เช่นเดิม

2. งานวิจัยและส่งเสริมการวิจัย

การดำเนินงานด้านวิจัยของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดไว้ 2 วิธี คือให้ทุนสนับสนุนการวิจัย โดยมีคณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัยหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้พิจารณาอนุมัติทุน และการจ้างทำวิจัยโดยเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามคำแนะนำของคณะอนุกรรมการฯ หรือคณะทำงานตรวจสอบทางวิชาการ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. จัดทำโครงการวิจัยเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณและจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ค่าของงบประมาณและแผนปฏิบัติการฯ นี้ ต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการฯ แต่เนื่องจากไม่มีคณะกรรมการฯ ในปี พ.ศ. 2548 จึงไม่มีการอนุมัติทุนหรือจ้างวิจัย

ในส่วนของสำนักงานฯ ได้จัดทำรายงานการศึกษาทางวิชาการเพื่อใช้ในการประชุมทางวิชาการระดับชาติว่าด้วยงานยุติธรรม ครั้งที่ 3 เรื่อง “กระบวนการยุติธรรมกับบทบาทการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน” ระหว่างวันที่ 22 - 23 สิงหาคม 2548 ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติ อิมแพคเมืองทองธานี จำนวน 2 เรื่อง รายงานการศึกษานี้

เป็นการสะท้อนประเด็นปัญหาในการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ ซึ่งสมควรรายงานและเผยแพร่ต่อไป สรุปได้ดังนี้

2.1 การศึกษาทางวิชาการเรื่อง “การสร้างความร่วมมือในการปราบปรามการทุจริต”

เป็นการศึกษาเพื่อหารูปแบบในการบริหารงานด้านปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และแนวทางความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาทางงานค้างและปัญหาความล่าช้าในการดำเนินงาน เนื่องจากพบว่ามียุทธศาสตร์ในการดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนให้แล้วเสร็จได้ในอัตรา 2:1 กล่าวคือ มีเรื่องร้องเรียนปีละประมาณ 2,000 เรื่อง แต่เรื่องดำเนินการแล้วเสร็จปีละประมาณ 1,000 เรื่อง ทำให้มีเรื่องค้างสะสมและคาดว่า ณ สิ้นปี 2548 จะมีเรื่องค้างดำเนินการไม่ต่ำกว่า 9,000 เรื่อง ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขและเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาพรวมด้วย

จากการศึกษาพบว่าปัญหาเกิดจากการปฏิบัติงานที่ไม่มีการกระจายอำนาจให้หน่วยงานอื่นรับผิดชอบดำเนินการ การดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนจะใช้กระบวนการเดียวกันทุกเรื่องไม่ว่าคดีใหญ่คดีเล็ก ง่าย หรือ ยุ่งยากซับซ้อน การมีจำนวนบุคลากรไม่สอดคล้องกับปริมาณงาน เป็นต้น คณะผู้ศึกษาจึงได้เสนอรูปแบบการบริหารจัดการและความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ โดยเสนอแนวคิดที่จะดำเนินการกับเรื่องที่ค้างทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน 1 ปี และให้สามารถดำเนินการกับเรื่องร้องเรียนที่รับดำเนินการเข้ามาใหม่ได้ไม่ต่ำกว่า 2,000 เรื่องต่อปี โดยใช้กลยุทธ์กระจายความรับผิดชอบ แบ่งเรื่องร้องเรียนว่าเรื่องใดคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการเองเรื่องใดที่ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น และเรื่องใดที่มอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ โดยกำหนดให้เรื่องร้ายรับผิดชอบคดีทุกเรื่อง เรื่องทุจริตต่อหน้าที่ และเรื่องความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระดับ 9 ขึ้นไป คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบดำเนินการทุกขั้นตอน เรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับ 8 ลงมา หากเป็นกรณีทุจริตต่อหน้าที่ให้ต้นสังกัดสอบสวนข้อเท็จจริง ส่วนความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ซึ่งการดำเนินการตามรูปแบบนี้ จะต้องมีการจัดโครงสร้างขึ้นมารองรับ ทั้งในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. และหน่วยงานอื่นในระดับกรม หรือกระทรวงมีการกำหนดแผนงานปราบปรามการทุจริตในภาพรวม การให้การสนับสนุน งบประมาณ มีการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล กำหนดระเบียบปฏิบัติและการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแนวทางดังกล่าว

ในการสัมมนาผลการศึกษาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2548 ผู้เข้าสัมมนา ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการฝ่ายต่างๆ ผู้แทนพรรคการเมือง ผู้แทนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสภาผู้แทนราษฎร นักวิชาการ ภาคประชาสังคม ฯลฯ ได้พิจารณาแล้วมีมติไม่เห็นด้วยกับรูปแบบที่เสนอเนื่องจาก

(1) การที่จะให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบตั้งแต่ข้าราชการระดับ 9 ขึ้นไป แล้วกระจายงานตั้งแต่ระดับ 8 ลงมาให้ต้นสังกัดดำเนินการแทนนั้น ในเบื้องต้นจะทำให้สำนักงาน ป.ป.ช. แทบจะไม่มีงานทำ ควรจะปรับปรุงการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ถูกต้องโดยไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการดำเนินการไต่สวนเกือบทุกเรื่อง

(2) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 301(3) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่มีอำนาจไต่สวนวินิจฉัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือร่ำรวยผิดปกติ หากกระจายงานให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ กฎหมายไม่ได้ให้อำนาจไว้ ประชาชนขาดความเชื่อมั่นเพราะระบบการตรวจสอบการทุจริตจะเข้าสู่ระบบเดิมที่หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการอยู่แล้วแต่ไม่ได้ผล พยานหลักฐานแสวงหาได้ยากเกิดการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน มาตรฐานการทำงานไม่เป็นเอกภาพ

(3) มีความยุ่งยากซับซ้อน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรทบทวนการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพรวดเร็วมากขึ้น โดยอาจนำระบบของศาลมาใช้ เช่น การพิจารณาคดีต่อเนื่อง การตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นโดยเจ้าหน้าที่หรือกรรมการ ป.ป.ช. เพียงคนเดียว และให้มีอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้ามาปฏิบัติงานอย่างจริงจัง รวมทั้งขอรับการสนับสนุนจากภาคเอกชนหรือหน่วยงานที่เป็นกลางอื่นๆ เข้ามาร่วมตรวจสอบและประสานงานกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และรัฐบาลควรจะต้องสนับสนุนด้านงบประมาณและบุคลากรให้แก่สำนักงาน ป.ป.ช. อย่างเต็มที่

จากผลการสัมมนาดังกล่าวคณะผู้ศึกษาจึงเสนอรูปแบบการบริหารจัดการและความร่วมมือในการปราบปรามการทุจริต 3 รูปแบบ โดยเห็นควรพิจารณาดำเนินการตามรูปแบบที่ 1 ก่อน หากยังไม่ได้ผลจึงดำเนินการในรูปแบบที่ 2 และรูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบสุดท้ายที่จะดำเนินการกล่าวคือ

รูปแบบที่ 1 คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบการบริหารด้านปราบปรามการทุจริตเพียงองค์กรเดียวทุกขั้นตอน ตามรูปแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยึดถือปฏิบัติมาตั้งแต่เริ่มต้น แต่จะต้องมีการปรับในการบริหารภายใน โดยแบ่งขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นและขั้นตอนการไต่สวนวินิจฉัย ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเกือบทุกเรื่อง และจัดโครงสร้างของสำนักงาน ป.ป.ช. ใหม่ โดยมีส่วนไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานว่ามีความผิดเกิดขึ้นจริงหรือไม่ ขั้นตอนนี้ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแต่อย่างใด เพราะยังไม่มีผลกระทบต่อสิทธิผู้ถูกกล่าวหา ส่วนขั้นตอนในการไต่สวนวินิจฉัยเป็นขั้นตอนพิสูจน์ความผิดและเพื่อที่จะนำตัวผู้กระทำผิดมาฟ้องลงโทษ ซึ่งจะต้องมีการแจ้งข้อกล่าวหาและหากจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนควรจะเป็นเฉพาะเรื่องที่มีความจำเป็นต้องมีผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะด้านร่วมด้วย

สถานภาพทางกฎหมายในรูปแบบนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถดำเนินการได้โดยออกระเบียบเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติให้ชัดเจน สำหรับความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นควรจะมีการประชุมชี้แจงหน่วยงานระดับกระทรวง กรม และจังหวัด เพื่อให้เข้าใจร่วมกัน

รูปแบบที่ 2 คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับ 9 ขึ้นไป ส่วนระดับ 8 ลงมา ให้ต้นสังกัดหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนวินิจฉัย

การดำเนินการรูปแบบนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรไต่สวนวินิจฉัย แต่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นว่าข้อกล่าวหา มีมูลความผิดจริงหรือไม่และมีบุคคลใดเกี่ยวข้อง คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบตั้งแต่ระดับ 9 ขึ้นไป ส่วนระดับ 8 ลงมา ส่งให้ต้นสังกัดสอบสวนข้อเท็จจริง หรือส่งให้พนักงานสอบสวนกรณี

เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ แล้วจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยชี้ขาดตามรูปแบบที่ได้เสนอในการสัมมนา

รูปแบบที่ 3 คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับผิดชอบในการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น ระดับ 9 ขึ้นไป ส่วนระดับ 8 ลงมา จัดตั้งองค์กรรับผิดชอบในการไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นสังกัดฝ่ายบริหารแล้วส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนวินิจฉัย รูปแบบนี้เป็นการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินการตามรูปแบบที่ 2 กรณีหน่วยงานต้นสังกัดหรือพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกิดความล่าช้า จึงจำเป็นต้องจัดตั้งองค์กรขึ้นมารับผิดชอบ โดยจะต้องตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรนี้ให้มีหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้ว ส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรไต่สวนและวินิจฉัยในขั้นตอนสุดท้าย เพื่อให้มีผลผูกพันในชั้นพิจารณาอุทธรณ์ทางวินัยขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 2/2546 ที่ได้วางบรรทัดฐานไว้

อนึ่ง หลังจากได้เสนอผลการศึกษาเรื่องนี้แล้ว สำนักงาน ป.ป.ช. ได้จัดสัมมนาผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านปราบปรามการทุจริต เพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหามา เมื่อวันที่ 8 - 10 กันยายน 2548 ผลสรุปที่ได้สอดคล้องกับรูปแบบที่ 1

2.2 การศึกษาทางวิชาการเรื่อง “การกำหนดห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดำเนินการตามมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542”

การห้ามผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองดำเนินการตามมาตรา 100 แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 เป็นการห้ามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งมีที่มาจากบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 331 (2) ที่ให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต้องมีสาระสำคัญในเรื่องนี้ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งหมายถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐไว้ใน 2 รูปแบบ คือ

(1) การห้ามเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับรัฐ การห้ามเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าทำสัญญากับรัฐ การห้ามรับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานดังกล่าว การห้ามมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การ กำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา 100

(2) การห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากที่กฎหมายกำหนดตามมาตรา 103

การห้ามการกระทำอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมได้มีบัญญัติไว้ในกฎหมายต่างๆ ด้วยแล้ว เช่นในกฎหมายของรัฐวิสาหกิจ กฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ โดยเป็นการกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่พึงประสงค์หรือคุณสมบัติต้องห้าม ซึ่งมีผลทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัตินั้น ต้องขาดคุณสมบัติและพ้นจากตำแหน่ง หรือในกรณีเป็นบุคคลที่เคยพ้นตำแหน่งเพราะได้กระทำความผิดและภายในระยะเวลาที่กำหนดจะทำให้ขาดคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งตามที่

กฎหมายกำหนดได้ แต่ในส่วนของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามมาตรา 100 นี้ นอกจากจะมีการบัญญัติในลักษณะเป็นการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการในลักษณะต่างๆ ทั้งในขณะที่เป็นและพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินสองปีแล้ว ยังบัญญัติให้ผู้กระทำการฝ่าฝืนเป็นความผิดในทางอาญาโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และการห้ามครอบคลุมไปถึงคู่สมรสด้วย

บทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการในลักษณะต่างๆ ตามมาตรา 100 เป็นผลเนื่องมาจากในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถจะเข้าไปมีส่วนตัดสินใจหรือกำหนดนโยบายที่อาจเป็นการให้ประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลหรือเอกชนบางกลุ่ม และถึงแม้จะเป็นการวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่ก็อาจมีผลตอบแทนกันได้เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นตำแหน่งไปแล้ว โดยเฉพาะเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเข้าไปดำรงตำแหน่งผู้บริหารในกิจการของบุคคลหรือของเอกชนที่เคยได้รับประโยชน์จากการสั่งการของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น การกำหนดข้อห้ามดังกล่าวจึงเป็นมาตรการประการหนึ่ง เพื่อป้องกันหรือยับยั้งการทุจริตของ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายและอำนาจกำกับดูแลการบริหารราชการ

ในการศึกษาครั้งนี้ได้กำหนดกรอบพิจารณาการห้ามการกระทำของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองก่อน ซึ่งพบว่านับแต่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ประกาศกำหนดตำแหน่งที่ต้องห้ามดำเนินกิจการตามมาตรา 100 ไว้เพียง 2 ตำแหน่ง คือ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี แต่โดยที่พิเคราะห์ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 291 และ มาตรา 308 แล้ว “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” อย่างน้อยจะประกอบด้วย “ผู้ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่น ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ” จึงยังมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังมิได้พิจารณาประกาศกำหนดให้เป็นตำแหน่งต้องห้ามดำเนินกิจการตามมาตรา 100 อีกจำนวนมาก ซึ่งได้แก่

(1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(2) สมาชิกวุฒิสภา

(3) ข้าราชการการเมืองอื่นตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการการเมือง พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ซึ่ง ได้แก่ 1) ที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี 2) ที่ปรึกษารองนายกรัฐมนตรี 3) ที่ปรึกษารัฐมนตรีและที่ปรึกษา รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 4) เลขานุการนายกรัฐมนตรี 5) รองเลขานุการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง 6) โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 7) รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 8) เลขานุการรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 9) ประจำสำนักเลขานุการนายกรัฐมนตรี 10) เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง 11) ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง 12) เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 13) ประธานที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 14) ที่ปรึกษาผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 15) เลขานุการผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

(4) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา พ.ศ. 2518 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2535 ได้แก่ 1) ที่ปรึกษาประธานรัฐสภา 2) ที่ปรึกษารองประธานรัฐสภา 3) ที่ปรึกษาประธานวุฒิสภา 4) ที่ปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร 5) ที่ปรึกษารองประธานวุฒิสภา 6)

ที่ปรึกษา รองประธานสภาผู้แทนราษฎร 7) เลขานุการประธานรัฐสภา 8) เลขานุการรองประธานรัฐสภา 9) เลขานุการประธานวุฒิสภา 10) เลขานุการประธานสภาผู้แทนราษฎร 11) เลขานุการรองประธานวุฒิสภา 12) เลขานุการรองประธานสภาผู้แทนราษฎร 13) เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร

(5) นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษา เลขานุการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(6) นายเทศมนตรี รองนายเทศมนตรี ที่ปรึกษา เลขานุการ และสมาชิกสภาเทศบาล

(7) นายกองค้การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค้การบริหารส่วนตำบล เลขานุการ และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

(8) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร

(9) นายกเมืองพัทยา รองนายกเมืองพัทยา ที่ปรึกษา เลขานุการ และสมาชิกสภาเมืองพัทยา

แต่ในการจะพิจารณากำหนดตำแหน่งที่ต้องห้ามดำเนินกิจการต่างๆ ตามมาตรา 100 ได้หรือไม่ อย่างไรนั้นต้องพิจารณาว่ากฎหมายได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นๆ ต้องมีหรือไม่ต้องมีอำนาจหน้าที่กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหน่วยงานของรัฐในลักษณะอย่างไรหรือไม่ด้วยกล่าวคือ กรณีของการมีอำนาจกำกับดูแลและควบคุมตรวจสอบนั้น เป็นกรณีของการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าเป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา หรือเป็นหุ้นส่วน ผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี และกรณีการห้ามเข้ามีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการห้ามรับสัมปทานและคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐหรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานดังกล่าว กฎหมายไม่ได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการมีอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการกำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบการรับสัมปทานแต่อย่างใด ในการสัมมนาผลการศึกษาเรื่องนี้ เมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2548 ปรากฏว่า ผู้เข้าร่วมสัมมนาเสียงข้างมากเห็นสมควรกำหนดให้บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่างๆ ดังกล่าวทั้งหมดเป็นตำแหน่งที่ต้องห้ามดำเนินกิจการตามความในมาตรา 100 เสียงข้างน้อยมีความเห็นว่าในส่วนของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ควรพิจารณากำหนดเฉพาะตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่นเท่านั้น เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมากและประกอบด้วยผู้บริหารและสมาชิกจำนวนมากเช่นกัน อาจทำให้มีปัญหาในเรื่องประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายได้ นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความเห็นร่วมกันว่าควรกำหนดห้ามเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ รวมถึง “กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรี” ด้วย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งต้องกำหนดให้มีมาตรการที่จะทำให้กระบวนการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ส่วนที่ 6 ด้านการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนและรองรับภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ดังนี้

1. พัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลของสำนักงาน ป.ป.ช. และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกอาคารทำการ พร้อมทั้งสร้าง mailbox และกำหนด email account ให้กับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทุกคน

2. พัฒนาเครือข่ายสื่อสารข้อมูลกับหน่วยงานภายนอก สามารถสืบค้นข้อมูลผ่านทางระบบเครือข่ายของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมการขนส่งทางบก และกรมสรรพากร

นอกจากหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นแล้วได้ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมคือ กรมที่ดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อขอเชื่อมโยงข้อมูล

3. ศึกษา วิเคราะห์ ออกแบบการพัฒนาระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลของสำนักงานเพิ่มเติม

4. จัดทำข้อกำหนดการใช้งานระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของสำนักงาน ป.ป.ช. เพื่อให้การใช้งานระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำฐานข้อมูลกลางเพิ่มเติม ปรับปรุงระบบสารสนเทศที่พัฒนาแล้วให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ได้แก่

5.1 ระบบเรื่องร้องเรียน

5.2 ระบบการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน

5.3 ระบบบัญชีเงินเดือน

5.4 ระบบบริหารงานบุคคล

5.5 ระบบงานคณะกรรมการ

5.6 ระบบคำตอบแทนอนุกรรมการ

5.7 ระบบจัดเก็บเอกสารห้องสมุด

5.8 เว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ช.

5.9 ระบบอินเทอร์เน็ต

5.10 ระบบงานพัสดุครุภัณฑ์และระบบบริหารพัสดุโดยใช้รหัสแท่งหรือบาร์โค้ด

5.11 ระบบงานพัสดุดูคอมพิวเตอร์

5.12 ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์

5.13 ระบบบริหารการจัดเก็บเอกสาร

นอกจากการพัฒนาสารสนเทศดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ และ ออกแบบระบบฐานข้อมูลความรู้และ Data Mining ระบบสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร (MIS) ระบบสารสนเทศเพื่อการข่าว และระบบสำรองข้อมูล

6. ด้านการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์

จัดการระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ต่อพ่วง และซอฟต์แวร์ที่จำเป็นต้องใช้ในสำนักงาน

7. ด้านการพัฒนาบุคลากรจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่

7.1 ฝึกอบรมโปรแกรมระบบงานที่พัฒนาแล้วแก่เจ้าหน้าที่ รวม 7 ครั้ง/รุ่น จำนวน 277 คน

7.2 ฝึกอบรมหลักสูตรการใช้งานเครือข่ายและใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ได้อย่างถูกวิธี ปลอดภัยและมีประสิทธิภาพ สำหรับเจ้าหน้าที่ 14 ครั้ง/รุ่น จำนวน 531 คน

7.3 ฝึกอบรมความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน 14 ครั้ง/รุ่น จำนวน 591 คน

7.4 อบรมผู้บริหารสำนักงาน ป.ป.ช. และอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 1 ครั้ง/รุ่น จำนวน 147 คน ประกอบด้วยผู้บริหารจำนวน 19 คน และเจ้าหน้าที่จำนวน 128 คน

ส่วนที่ 7 ด้านการข่าว

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ดำเนินงานด้านการข่าวเพื่อสนับสนุนภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในเชิงรุก จึงมอบหมายให้กลุ่มการข่าวดำเนินการรวบรวมข่าวการทุจริตที่เกิดขึ้น ทั้งที่ปรากฏตามสื่อมวลชนได้เสนอข่าวต่อสาธารณะ การเข้าไปสังเกตการณ์การประกวดราคาการจัดซื้อจัดจ้างตามที่ได้มีการร้องเรียน การตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาพยานหลักฐานกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายวยผิดปกติ และการติดตามจับกุมตัวผู้ถูกกล่าวหาตามหมายจับกรณี ผู้ถูกกล่าวหาหลบหนีเพื่อนำตัวส่งอัยการสูงสุดเพื่อดำเนินคดีอาญาต่อไป

ส่วนที่ 8 โครงการออกแบบและก่อสร้างที่ทำการสำนักงาน ป.ป.ช. แห่งใหม่

สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบแนวทางการจัดตั้งศูนย์ราชการกรุงเทพมหานคร ถนนแจ้งวัฒนะ โดยสำนักงาน ป.ป.ช. ได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์อาคารตามผังของศูนย์ราชการดังกล่าว จำนวน 1 อาคาร ความสูง 15 ชั้น เนื้อที่ 3.5 ไร่ แต่เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ช. มีอาคารที่ทำการแห่งใหม่ที่มีความสง่างาม แสดงถึงเอกลักษณ์ความเป็นสถาบันกึ่งตุลาการของประเทศ ในการทำหน้าที่ตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ และการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้บริหารระดับสูงและนักการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติไว้ และเพื่อเป็นการรองรับบุคลากรที่มีอยู่เดิมและส่วนที่จะบรรจุอัตราใหม่เพิ่มเติม ประกอบกับเพื่อให้เป็นอาคารที่ทำการที่มีระบบรักษาความปลอดภัยสูง และมีการติดตั้งอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและสารสนเทศอุปกรณ์ที่

ทันสมัยในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ช. ดังกล่าว ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ได้ขอ อนุญาตใช้ที่ราชพัสดุ เพื่อเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงาน ป.ป.ช. โดยได้อนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียนที่ นบ 828 จำนวน 42 - 2 -21 ไร่ ตั้งอยู่บริเวณถนนนนทบุรี - สนามบินน้ำ (สาย 3110) ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นสถานที่ก่อสร้างอาคารที่ทำการสำนักงาน ป.ป.ช.

การดำเนินโครงการ ได้มีการออกแบบอาคารวางผังแม่บทและระบบสาธารณูปโภคแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2548 การรื้อถอนอาคารราชพัสดุเดิมแล้วเสร็จ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2548 และมีระยะ การดำเนินงานก่อสร้างเป็น 2 ระยะ คือ

1. ระยะที่ 1 จำนวน 2 อาคาร ความสูง 4 ชั้น ได้แก่ อาคารคณะกรรมการ ป.ป.ช. และอาคาร ฝ่ายใต้สวนและงานปรับปรุงอาคารเดิม จำนวน 1 หลัง งบประมาณค่าก่อสร้าง รวม 628 ล้านบาท มีระยะการ ดำเนินงานก่อสร้างเป็น 2 ปี 3 เดือน

2. ระยะที่ 2 จำนวน 2 อาคาร ความสูง 4 ชั้น ได้แก่ อาคารฝ่ายป้องกันการทุจริตและตรวจสอบ ทรัพย์สิน และอาคารหอประชุมและที่จอดรถ งบประมาณค่าก่อสร้างรวม 700 ล้านบาท มีระยะเวลาก่อสร้าง 2 ปี 4 เดือน

งบประมาณค่าก่อสร้าง ได้รับการสนับสนุนค่าก่อสร้างโครงการระยะที่ 1 จำนวน 600 ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณค่าก่อสร้าง 3 ปี ตั้งแต่ปี 2548 - 2550 จำนวน 120 ล้านบาท 245 ล้านบาท และ 235 ล้านบาท ตามลำดับ ทั้งนี้ การดำเนินการก่อสร้างระยะที่ 1 ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากอยู่ระหว่างขั้นตอนการอนุมัติจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเตรียมการประกวดราคา สำหรับระยะ ที่ 2 จำนวน 700 ล้านบาท อยู่ในระหว่างการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2550

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

คู่มือสังเกตและ
ขอสินเชื่อแนะ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ป.ป.ช. ในรอบปี พ.ศ. 2548 ที่ผ่านมา มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เห็นควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สมาชิกแทนราษฎร และวุฒิสภา ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ กรณีที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่

ผลกระทบจากการที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งเป็นผลอันเนื่องมาจากการดำเนินคดีของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทำให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่บัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องหยุดชะงักไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ รวมทั้งการบริหารจัดการในส่วนของสำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งเป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน เนื่องจากการดำเนินการหรือดำเนินกิจการใดๆ ของสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามกฎหมายและระเบียบ

กรณีดังกล่าวหากเกิดขึ้นกับระบบการบริหารงานปกติทั่วไปจะไม่มีปัญหา เนื่องจากจะมีผู้รักษาราชการแทนหรือผู้ทำการแทน หากผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่ไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ แต่กรณีไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดองค์กรหรือองค์คณะผู้ทำการแทน หรือทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ ทำให้มาตรการในการตรวจสอบอำนาจรัฐตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญไม่อาจดำเนินการต่อไปได้ในระหว่างที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

ดังนั้น เพื่อแก้ปัญหาไม่ให้เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐต้องหยุดชะงัก กรณีไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ จึงควรแก้ไขกฎหมายให้มีผู้ทำการแทนหรือมีผู้ใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ โดยอาจกำหนดให้ประธานหรือกรรมการขององค์กรอื่น อาทิ คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลปกครอง เป็นต้น มาเป็นองค์คณะในการใช้อำนาจและทำหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้มาตรการในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐดำเนินการต่อไปได้ ไม่เกิดความเสียหายแก่รัฐในระหว่างที่ไม่มีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ปฏิบัติหน้าที่ และหลักการเดียวกันนี้ อาจแก้ไขกฎหมายให้ใช้กับองค์กรตามรัฐธรรมนูญอื่นด้วยก็จะแก้ปัญหาให้กลไกของรัฐดำเนินการต่อไปได้โดยไม่เกิดความล่าช้าเสียหาย

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
Office of The National Counter Corruption Commission

165/1 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทร. 0 2280 0141 โทรสาร 0 2280 0140

E-mail: nccc_info@nccc.go.th Website : <http://nccc.thaigov.net>